

Napirend:

ELŐTERJESZTÉSVác Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2013. év június hónap 20. napi ülésére

Szám:	9/66-11/2013.
Tárgy:	Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013.
Melléklet:	Vác Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2013-2018 (1. számú melléklet) HEP Fórum emlékeztetője (2. számú melléklet) HEP Fórum jelenléti íve (3. számú melléklet)
Előterjesztő:	Lévai Dávid főépítész
Készítette:	Mohácsiné Dim Rita Intézményfclügy. és humán osztályvezető
Előadó:	Soós-Hajnis Alíz főépítészeti munkatárs
Előzmény/korábbi döntés:	2003. évi CXXV. törvény 31.§ 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet
Terjedelem:	118 oldal
Bizottsági tárgyalások:	-
Döntéshozatal módja:	nyílt ülés (Mötv. 46. § /1/) egyszerű többség (Mötv. 47.§ /2/)

**Törvényességi
véleményezésre bemutatva** Dr. Cserekllye Károly Zoltán
jogi osztályvezető *h.*

Törvényességi észrevétel: Deákné dr. Szarka Anita
jegyző *h.*

**Véleményezésre
megkapta:** Kőkény Szabolcs
pénzügyi és adó osztályvezető *h.*

**Véleményezésre
megkapta:** Fördös Attila
polgármester

DBT
Nincs / az alábbi:

Al

PL

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja készítette 2012. év decemberében az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Türr István Képző és Kutató Intézet megbízásából. A sablon célja az volt, hogy az önkormányzatok szakmailag megalapozott, jogszabályokhoz igazodó helyzetelemzést és tervet tudjanak készíteni az esélyegyenlőség területén, ezzel biztosítva a megvalósítás sikerességét. Így a mellékelt formában elkészített helyi esélyegyenlőségi program jogszabályi követelményeknek, szakmai feltételeknek az EU-s pályázatokhoz megfelelő.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény értelmében a települési önkormányzatok ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadnak el, melyet két évente felül kell vizsgálni. 2013. július 1-jét követően pedig az önkormányzatok csak akkor részesülhetnek hazai és európai uniós forrásokból, ha rendelkeznek helyi esélyegyenlőségi programmal.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (továbbá: HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (továbbá: HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

h/s

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felclős Fórum (továbbá: HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők készítik el az Hbktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzetiiségi önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra.

Javasolt, hogy a HEP elkészítése széleskörű szakmai egyeztetés mellett történjék, bevonva a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára ellátást, szolgáltatást nyújtó önkormányzati, nemzetiiségi önkormányzati, állami és civil szervezetek képviselőit, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 58/B. §-a által a 2000 fő feletti települések esetében előírt Szociálpolitikai Kerekasztal képviselőit.

Vác Város Önkormányzata 2013. június 05-én a Szociálpolitikai Kerekasztalt összehívta, ahol a Helyi Esélyegyenlőségi Programot véleményező munkacsoportokat létrehoztuk, a program tervezetét megvitattuk.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők és/vagy romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élőek.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadni szíveskedjen.

Vác, 2013. június 12.

Lévai Dávid s.k.
mb. főépítész

Határozati javaslat

Vác Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Főépítészeti Iroda

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Vác Város Önkormányzata

2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
Vác Város bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	15
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	47
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	71
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	76
7. A fogyatékosokkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	84
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	94
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	99
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	100
1. A HEP IT részletei.....	100
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	100
A beavatkozások megvalósítói.....	101
Jövőképünk.....	101
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	102
3. Megvalósítás.....	105
A megvalósítás előkészítése.....	105
A megvalósítás folyamata.....	105
Monitoring és visszacsatolás.....	107
Nyilvánosság.....	107
Érvényesülés, módosítás.....	108
4. Elfogadás módja és dátuma.....	109

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel Vác Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (továbbiakban: HEP) célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők és/vagy romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek,
- fogyatékkal élők.

Vác Város bemutatása

Vác történelme

Vác (szlovákul *Vacov*, németül *Waitzen*, olaszul *Vaccia*, szerbül *Bar*) város Pest megye északi részén, a Duna folyam bal partján, a Naszály hegy lábánál található. A Dunakanyar központjaként ismert település a megye ötödik legnagyobb lélekszámmal rendelkező városa, egyúttal vonzó idegenforgalmi célpont – egyrészt ezer éves történelme, másrészt gazdag kulturális élete miatt. Katolikus püspöki székhely.

Kedvező adottságai miatt a terület éveztedek óta lakott, már a honfoglalás korában is település volt a mai Vác helyén. A Váccal kapcsolatos első írásos említés 1074-ből származik, mikor az alsó-szászországi Yburg város évkönyve *Watzenburg* néven szól a várostól. 1075-ből való a Garamszentbenedeki apátság alapítólevele, ebben *Vac civitas* néven szerepel a város.

A Váci Püspökség alapjait I. István király rakta le, a püspökséget mégis I. Géza alapításának tekintik. Ettől kezdve az egyház végig

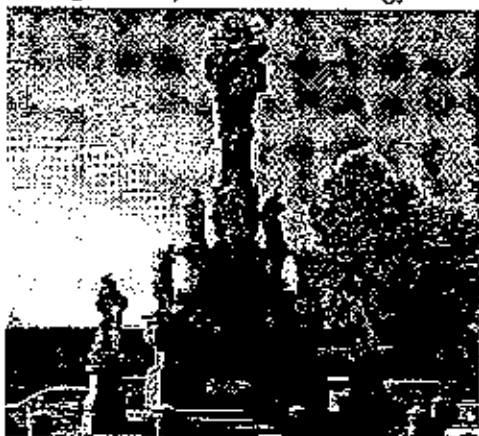
jelentős szerepet játszik a város életében. A mindenkori püspök volt a város földesura, a jelenlévő főpapi udvartartás révén a város építészetileg és kulturális szerepét tekintve a kezdetektől fontosnak számított.

A középkorban a vízpart mellett egy kiemelkedő részen megépült a váci vár. Szükség is volt rá, hiszen a város a történelmi Magyarország középpontjában volt, így a fontos hadiesemények mindig érintették. Így történt ez az 1241-es tatárjárás idején is, mikor a mongolok az ott biztonságot kereső lakossággal együtt felégették a vártemplomot és a püspöki udvartartás épületeit. A tatárok távozása után IV. Béla a délnémet vidékről hívott telepeseket az elnéptelenedett römök közé, akik az addigi központtól északabbra telepedtek le, a város mai főtere köré és itt építették fel saját hagyományaik szerint a Szent Mihály tiszteletére szentelt plébániatemplomot, intézményeiket, lakóházaikat.

A XIV-XV. században a nagyhírű humanista püspök, Báthory Miklós hozott békét a városnak: szobrászokat, festőket, építészeket hívott Vádra. A békés virágzásnak a törökdelés vetett véget: a várost többször megostromolta mindkét fél, de végül török kézre jutott, és csak 1686-ban szabadult fel végleg.

Az újjáépítést a Rákóczi-szabadságharc és az 1731-es tűzvész is hátráltatta, így a mai barokk város csak a 18. század második felére alakulhatott ki. A reformáció térhódításának hatására a 18. században a püspök megtűrtte a nem katolikusok szabad vallásgyakorlását, ami a református lakosság kitelepüléséhez vezetett: a református telepések a ma már a város részét képező Kisvác néven alapítottak jobbágytelepet.

Mindeközben a város élénk fejlődésnek indult: a 18. század második felének meghatározó püspökei (Migazzi Kristóf és Althann Mihály) folyamatosan fejlesztették a várost. A '40-es évek elején pusztító pestisjárvány megállítására emelték a Szent Rókus Kápolnát; 1745-re befejeződtek a Piarista templom építési munkálatai; 1755-re pedig megépült a Domonkos rend temploma is, melyet – használójának fehér öltözéke után – a nép Fehérek templomának nevezett el. 1764-ben Mária Terézia személyesen látogatott Vádra, kinek tiszteletére Vácon megépítették az ország máig egyetlen Diadalívét. Az uralkodónő azonban gyanakodva fogadta az ajándékot, így látogatásakor nem mert áthajtani a Kőkapu alatt, kocsisával kikerültette. 1766-ra megépült a Vác kincsestárának is nevezett Ferences templom, 1772-re pedig befejeződött a mai püspöki palota építése is, Migazzi Kristóf nevét pedig bárki megtalálhatja a Váci székesegyház szentélyét kutatva.

A 19. században iparosodásnak indult a város, a céhceket manufaktúrák majd gyárak váltották fel. 1846-ban megnyílt a Vácot Pesttel összekötő első magyar vasútvonal, amiért azonban a váci kereskedők korántsem lelkesedtek annyira, mint mondjuk Petőfi, hisz a gyors összeköttetés a nagyvárossal a helyi kereskedelem visszaszorulását hozta.

Az 1848-49-es szabadságharc két nagy csatája zajlott Vácon, melyeknek a város déli kapujánál, a Hétkápolna közelében állítottak emléket. A kiegyezést követően a századfordulóra megindult a polgárosodás, sportklubok, önképző körök és virágzó helyi sajtó jellemezte a várost.

A második világháború végén súlyos károkat szenvedett, 1944. december 8-án foglalta el a szovjet hadsereg.

A 20. század két világháborúja után, az 1950-es évekre megváltozott a város szerkezete: a város addig gerincét képező egyházi intézményrendszert az állam erőszakkal háttérbe szorította, a főbb intézmények irányítását átvette. A felduzzadó lakosság (munkások érkeztek az újonnan alapított bányába) kiszolgálására lakótelepeket építettek.

A rendszerváltás után az egyház szerepe ismét nőni kezdett, és növekszik ma is. Az ipar leépítése miatt megszűnt munkahelyek lehetőséget adtak a város visszaalakulására. Az egyház révén ismét megjelent a felsőoktatás, és felújították az egyházi tulajdonba visszasikerült ingatlanokat is.

Az 1990-es évek legelején egy pap a Fehérek temploma alatti elfeledett pincében 18. századi múmiákra és gyönyörűen festett koporsókra lelt. A lelet világviszonylatban egyedülálló, a múmiák a pince által teremtett környezetben hihetetlen jó állapotban konzerválódtak. A vizsgálatok kimutatták, hogy a múmiák közül némelyik életében rezisztens volt különböző halálos betegségekre.

2006-ban átadták az átépített, megszépült Március 15. teret.

Város területi felosztása

A Képviselőtestület a 71/2004.(IV.29.) sz. Kt. határozatában lehatárolta a városrészeket:

- **Alsóváros**, melyen belül önálló egységek: Alsóváros – Luxemburg, Alsóváros – Burgundia
- **Belváros**, melyen belül önálló egység: Belváros – Tabán
- **Kisvác**, melyen belül önálló egységek: Kisvác – Krakó, Kisvác – Límbus, Kisvác – Iskolaváros, Kisvác – Kőhíd, Kisvác – Buki
- **Deákvár**, melyen belül önálló egységek: Deákvár – Szentmihályhegy, Deákvár – Téglyaház, Deákvár – Altány, Deákvár – Papvolgy, Deákvár – Bácska, Deákvár – Törökhegy, Deákvár – Lajostelep, Deákvár – Óváros, Deákvár – Kertváros
- **Derecske**, melyen belül önálló egységek: Derecske – Csatamező, Derecske – Liget, Derecske – Kisderecske
- **Hermány**
- **Márialiget** (korábbi neve: Máriaudvar)
- **Sejce**
- **Václiget**

A Képviselőtestület 215/2007.(X.25.) sz. Kt. határozatában lehatárolta a lakótelepeket:

- Földvály-lakótelep
- Radnóti-lakótelep
- Petőfi-lakótelep

Az IVS városrészekre vonatkozó elemzés kimutatja, hogy melyek a város alacsonyabb státuszú területei, ahol a népesség társadalmi összetétele és a terület fizikai jellemzői is kedvezőtlenebbek.

Az ASZT elsősorban területi dimenzióban, a szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák jelenlétét Vácott. Az ASZT célja az volt, hogy a város felmérje azon

Az Alsóvárosi részen, a Földváry tér környékén a '60-as és a '70-es években lakótelep épült. A népesség összetételére elmondható, hogy a középkoriak aránya jelentős, illetve itt él a legtöbb alacsony jövedelmű család, számos család igényel az önkormányzattól lakásfenntartási támogatást. Az önkormányzat által szétosztott szociális támogatások jelentős hányadát is ebben a városrészben igényelték. Jelentős az átmeneti segélyezettek száma, csekély számú roma lakosság is él a lakótelepen.

Ebben a városrészben található Vác legnagyobb létszámú általános iskolája, a Földváry Károly Általános Iskola, ahová nemcsak a lakótelepről, hanem a város külterületeinek szántó Derecskéről és Márialigetéről is járnak gyerekek.

Belváros

Belváros a Duna part – tenisz pálya déli oldala – Vár lépcső – Géza király tér – Budapesti főút – Iskola utca – Szent Miklós tér – Flórián utca – Honvéd utca – vasút – Lemez utca – Zrínyi utca – Füredi Mihály utca – Köztársaság út – Kórház utca – Duna part által határolt területen fekszik. A város magját jelentő területen belül önálló területrész a Tabán.

A Belvárosban a zömében barokk műemlékek és védett épületek, épületegyüttesek kiemelkedő építészeti értéket képviselnek. Jelenleg az épületek állapota, megjelenése, homlokzata és belső tartalma, funkcionalitása igen eltérő, akárcsak a lakosság összetétele.

A közintézmények többsége itt van, arányaiban kevés a lakás célú ingatlan. A városrész megközelíthetősége kiváló mind tömegközlekedéssel, mind közúton. A belső forgalom gyakorta egyirányúsított, részben csillapított, részben korlátozott.

A főképp magántulajdonba került védett lakóépületek és környezetük állagának romlása miatt kedvezőtlen a lakókörnyezet állapota, mivel nem képződik elegendő saját forrás felújításukra. Az önkormányzati bérlakások száma az összes városrész közül itt a legmagasabb.

A városrészt kiemelkedő arányban lakják a nyugdíjasok, a rendszeres jövedelemmel nem rendelkező egyedülállók, míg a gyermekkorúak aránya itt a legalacsonyabb a városban. A szociális segélyek jelentős részét itt osztotta szét az önkormányzat, elsősorban átmeneti segély és ápolási díj formájában.

Kisvác

Kisvác a belváros északi határától a város északi belterületi határáig húzódik. A vasút – Lemez utca – Zrínyi utca – Füredi utca – Köztársaság út – Kórház utca – Duna part – Tópart utca – belterületi határ – Kőhid utca – belterületi határ – Balassagyarmati út – vasút által határolt városrészen belül önálló egység a Limbus, a Krakó, a Buki, az Iskolaváros és a Kőhid.

A városrész területének még hasznosítatlan részének felhasználása barnamezős beruházás keretében lakásépítés céljára lehetséges. Kisvác-Limbus része a slummosodással egyik leginkább veszélyeztetett része volt Vácnak.

Ebben a városrészben a legnagyobb az alacsony komfortfokozatú lakások aránya. Az önkormányzati bérlakások száma alacsony. A városrész külső elérhetősége közúton és tömegközlekedéssel is kiváló. Kisvác népességére jellemző a közepes és alacsony státusz, alacsony iskolai végzettséggel, sokszor hátrányos szociális helyzettel.

Deákvár

Az összes településrész közül a legnagyobb földrajzi kiterjedésű ez a városrész: a vasút – 0244/4 hrsz-ú út – 0253/2 hrsz-ú út – 5911 hrsz-ú út – Gombási út – M2 út – 0287/2 hrsz-ú út – belterületi határ között helyezkedik el, melyen belül önálló részterület a Szentmihály, a Téglaház, az Altány, a

Papvölgy, a Bácska, a Törökhegy, az Óváros, a Lajostelep, a Kertváros, a Radnóti lakótelep és a Petőfi lakótelep.

Déákvár a legnagyobb lakosság számú településrésze Vácnak. A település térbeli növekedése terjeszkedése során a belterületek folyamatosan kiterjedtek a valamikori külterületekre: új kertvárosi övezet van kialakulóban, Törökhegyen és a Kertvárosi részen. Fontos egészségügyi funkciót lát el ez a városrész, hiszen itt található a Jávorszky Ödön Kórház.

Derecske

Duna-part – Derecske utca – Szent László út – Gödöllői út – Nemzetőr út – belterületi határ közötti terület. Az Alsóvárostól délre fekvő területen új ipari létesítményeket építenek. Barnamezős beruházás keretében Derecske – Csatamezőn több új lakóingatlan építése tervezett. Lakóterületi infrastruktúrában többnyire ellátottak. A 60-as évek végéig itt volt a cigánytelep, amelyet akkor felszámoltak.

Hermány

A Duna-Dráva Cement és Mészművek területe a Felső-Gombás patakig. A program szempontjából nem érintett terület.

Márialiget

Vasút – Homok utca – Árvácska utca – Búzavirág utca – 0186/3 út – Kamilla utca – Gólyahír utca által határolt terület. A Derecskétől keletre található városrész zömében mezőgazdasági terület, mely csak részben ellátott infrastruktúrával. A városrész alapfokú oktatási intézménnyel nem rendelkezik. A rendezési tervben külterületi lakott hely.

Sejce

Vác északi külterületi lakott helye Sejcc. Kevesen lakják. Lakóterülete infrastruktúrával ellátott.

Václiget

Vác déli külterületi lakott helye. Többnyire kiskertes gazdálkodások folynak ezen a területen, kevesen lakják, az ingatlanok zömmel gazdasági épületekkel vannak beépítve. A városrész alapfokú oktatási intézménnyel nem rendelkezik.

Vác fő demográfiai jellemzői

A demográfiai elemzés hivatott a város emberi erőforrásainak elsődleges feltérképezésére, a Vácott zajló népesedési folyamatok feltárására. Vác népességének száma az elmúlt hat évtized alatt a nyolcvanas évek megtorpanását kivéve lassan, de folyamatosan nőtt. A fővárost körülvevő agglomerációhoz hasonló, robbanásszerű népességnövekedés nem ment végbe a városban. Vác esetében a népességszám lassú emelkedéséről beszélhettünk, majd jelenleg a stagnálás jelei mutatkoznak.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

(12.31.)

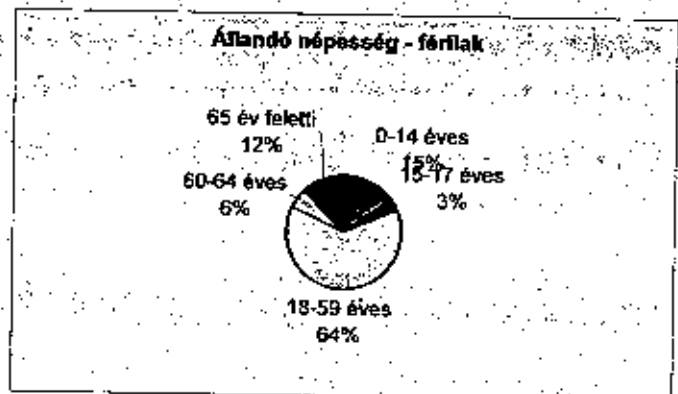
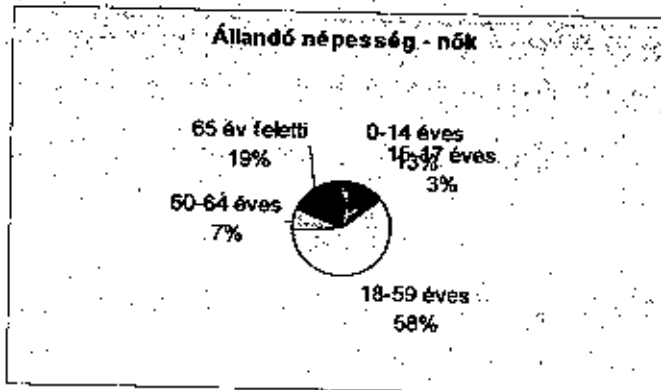
Év	Lakónépesség fő	Változás %
2007	33.233	
2008	33.381	100
2009	34.115	102
2010	34.513	101
2011	34.810	101

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség

2011	Állandó népesség fő			Népesség megoszlása %	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	18.244	16.813	35.057	52	48
0-14 éves	2.392	2.581	4.973	48	52
15-17 éves	504	561	1.065	47	53
18-59 éves	10.582	10.612	21.194	50	50
60-64 éves	1.261	999	2.260	56	44
65 év feletti	3.505	2.060	5.565	63	37

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A vándorlás következtében lényegesen nagyobb a népességmozgás, ennek ellenére Vácott 1997. óta a migráció következetesen veszteséggel zár. A népesedési folyamatok eredményeképpen alakul a fiatalok aránya, az aktív és az időskorúak aránya, amely a város humán erőforrásainak alapinformációt adja. A korstruktúra egészséges voltának mérőszáma a fiatalodási index, amely a 60 év felettiakra jutó 14 év alattiak aránya. A mellékelt statisztikai adatokat tartalmazó táblázatban jól látható, hogy 2007-től folyamatosan csökken a 0-14 éves lakosok száma és növekszik a 65 év felettié.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok fő	0-14 éves korú állandó lakosok fő	Öregedési index %
2001	4.446	3.772	117,9
2008	5.239	5.044	103,9
2009	5.375	5.064	106,1
2010	5.453	5.006	108,9
2011	5.565	4.973	111,9

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Allandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2008	938	853	85
2009	766	714	52
2010	814	729	85
2011	751	803	-52

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A városban a természetes szaporodás kisebb mind Pest megye, mind a Dunakanyar térségének értékénél. Vácott a születések és a halálozások számának különbsége negatív értéket mutat.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések fő	Halálozások fő	Természetes szaporodás fő
2008	253	457	-204
2009	278	401	-123
2010	201	428	-227
2011	246	409	-163
2012	165	n.a.	n.a.

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal, Anyakönyvezetők

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőség biztosítása tág értelemben két eltérő, de egymással szorosan összefüggő, egymásra épülő elvárást fogalmaz meg. Egyrészt az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését, a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalmát jelenti, másrészt olyan esélyegyenlőségi politikák kialakítását és végrehajtását, amelyek a hátrányos helyzetű állampolgárok életkörülményeinek javítását

segítik elő különböző területeken. Önkormányzatunk működése során az esélyegyenlőség megvalósítását - az EU elvárásoknak is megfelelően - horizontális elvként kell meghatározni, melynek át kell hatnia az Önkormányzat valamennyi tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, és a helyi szintű közpolitikák alakítását egyaránt.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

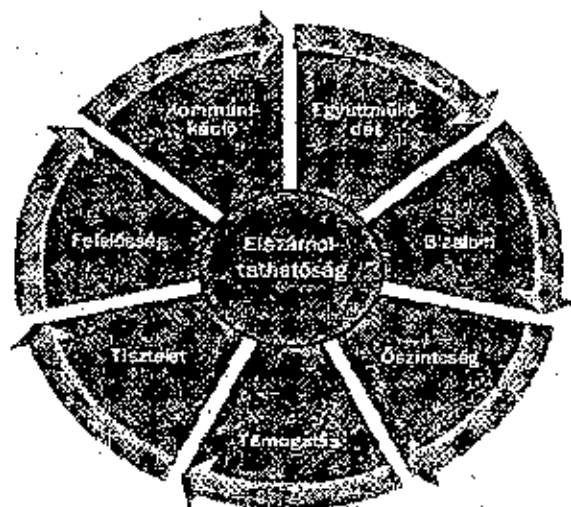
Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden kerületi állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Vác Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét; a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét; a diszkriminációmentességet; a szegregációmentességet; a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén; a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

Az egyenlőség kerék szemlélteti azokat a magatartási normákat, melyeket Vác Város Önkormányzata, szervei és intézményei lakossági kapcsolataikban az egyenlő esélyek biztosítása érdekében követnek.

A fenti elveknek megfelelően az Önkormányzat és intézményei:

- Elősegítik az esélyegyenlőséget és az emberek közötti jó viszonyt a nemzeti és etnikai csoportok között.
- Nem kezelnek sem közvetlenül sem közvetve kedvezőtlenebbül valakit fogyatékosága miatt és előmozdítják az esélyegyenlőséget a fogyatékkal élők számára. Megkülönböztetés nélkül nyújtanak szolgáltatásokat az arra rászorulóknak.
- Előmozdítják a nők és férfiak közötti esélyegyenlőséget és közvetlenül vagy közvetve nem kezelnek egyetlen személyt sem kedvezőtlenebb a neme vagy családi állapota miatt. (nemek közötti egyenlőség).
- Lehetőségeikhez mérten a helyi lakosság számára biztosítják az esélyegyenlőséget a foglalkoztatás területén.
- Arra törekednek, hogy szolgáltatásaik egyenlő feltételekkel legyenek elérhetők minden helyi lakos számára. A fizikai hozzáférés megkönnyítése érdekében az épületeket a költségvetés biztosította

kéreték között akadálymentesítik. Figyelnek rá, hogy az új épületek megfeleljenek az akadálymentesítési előírásoknak, ennek érdekében figyelemmel kísérik a fejlesztéseket.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT (továbbiakban: Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terv) tartalmazza.

A HEP Intézkedési Terv (IT) célja

Vác Város Önkormányzat célja a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célja meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A HEP elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról² szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete,
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelete,
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mőtv.),
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.),
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény),
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.),
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nktv.) szabályozzák.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

• Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremtetni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

² A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

• **Nemzeti Reform Program³**

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközeit tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

• **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵**

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti roma integrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

• **„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶**

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

• **Roma Integráció Évtizede Program⁷**

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormányja, 2012. április [www.kormany.hu/download/1/1/8/80000/1-A_k%C3%A9tkez%C3%A9si_t%C3%A9v_Ap%C3%A9p%C3%A9s_20\(SzKT%20\).pdf](http://www.kormany.hu/download/1/1/8/80000/1-A_k%C3%A9tkez%C3%A9si_t%C3%A9v_Ap%C3%A9p%C3%A9s_20(SzKT%20).pdf)

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/eu2020/document/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagy.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

• **Nemzeti Ifjúsági Stratégia**

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Vác Város Esélyegyenlőségi Programjához kapcsolódó helyi dokumentumok:
- Városfejlesztési koncepció (198/1996.(XII.9.) sz. Kt. határozat), a továbbiakban: VK; kapcsolódó határozatok: 84/1999. (V. 10.) sz. Kt. határozat, 194/1999. (XI. 8.) sz. Kt. hat., 29/2000. (III. 13.) sz. Kt. határozat, 116/2004. (VI. 17.) sz. Kt. hat., 175/2007. IX. 27.) sz. Kt. határozat, 357/2011. (XI. 17.) sz. Kt. határozat
- Integrált Városfejlesztési Stratégia (67/2008. (V.22.) Kt. határozat), a továbbiakban: IVS
- Operatív Program (175/2007. (IX.27.) sz. Kt. határozat), a továbbiakban OP
- Fogyatékosügyi Stratégiai Terv (109/2002. (VI.24.) sz. Kt. határozat)
- Váci Fogyatékosügyi Tanács (131/2002. (VI.15.) sz. Kt. határozat,
- 194/2002. (XI.21.) Kt. határozat, 45/2009.(III.26.) Kt. határozat)
- A fogyatékos személyek érdekében végzett tevékenység elismeréséről szóló 27/2006.(V.23.) sz. önkormányzati rendelet
- Anti-szegregációs terv (67/2008. (V.22.) Kt. határozat, 191/2008. (XII.18.) Kt. határozat)
- Közoktatási esélyegyenlőségi program (144/2007. (VII.5.) Kt. határozat, 186/2007. (IX.27.) sz. Kt. határozat)
- Szociális Szolgáltatás tervezési koncepció (32/1998.(III.9.) sz. Kt. határozat, 30/2000.(III.13.) sz. Kt. határozat, 226/2004.(XI.25.) sz. Kt. határozat, 5/2007.(I.18.) sz. Kt. határozat, 137/2009.(VII.09.) Kt. határozat)
- Vác Város Egészségképe 2001. (Dr. Nagy Magdolna ÁNTSZ)
- Egészségügyi Koncepció (202/2000. (XI. 13.) sz. Kt. határozat)
- Váci Városfejlesztési Koncepció Gazdasági Fejezete (204/1997.(XII. 15.) sz. Kt. határozat, kapcsolódó határozat: 116/2004 (VI. 17.) sz. Kt. határozat), Gazdasági Program (279/2011. (IX. 22.) sz. Kt. határozat)
- Ifjúságpolitikai Koncepció (199/2001. (XI. 13.) sz. Kt. határozat)
- Infrastrukturális Koncepció (198/1996 (XII. 9.) sz. Kt. határozat, 116/2004. (VI. 17.) sz. Kt. határozat)
- Kommunikációs Stratégia (198/1996. (XII. 9.) sz. Kt. határozat, 116/2004. (VI.17.) sz. Kt. határozat, 199/2003. (X.2.) sz. Kt. határozat)
- Közbiztonsági Koncepció (54/1999. (IV. 12.) sz. Kt. határozat) Vác Város Közbiztonsági Koncepciója (41/2000. (IV. 10.) sz. Kt. határozat)
- Vác Közlekedési Koncepció (23/2007. (II. 22.) sz. Kt. határozat)

- Közművelődési és közgyűjteményi koncepció (10/2000. (IV. 10.) sz. önkormányzati rendelet), Vác Város Középtávú Közművelődési Koncepciója 2000 (50/2000. (IV. 10.) sz. Kt. határozat)
- Közoktatási Fejlesztési Terv (15/1998. (II. 16.) sz. Kt. hat.), Oktatási Koncepció Célkatalógusa (126/2000. (VII. 10.) sz. Kt. hat.)
- Kulturális Koncepció (39/2010. (IV. 13.) sz. MOB hat.), kapcsolódó határozatok: 101/2010. (IX.7.) sz. MOB határozat, 10/2011. (II. 7.) sz. MOB határozat Kulturális koncepció 2. (56/2011. (VI. 7.) sz. MOB határozat)
- Vác város lakáspolitikai koncepciója (108/1997. (V. 12.) sz. Kt. határozat) Vác Város Lakáskoncepciója (174/2000. (X. 9.) sz. Kt. határozat)
- Vác Város Sportkoncepciója (221/2000. (XII. 11.) sz. Kt. határozat)
- Váci Statisztika (238/2004. (XI. 25.) sz. Kt. határozat)
- Ciklusprogramok (28/2003. (II. 20.) sz. Kt. határozat, 22/2007. (II. 22.) sz. Kt. határozat, 121/2011. (IV. 21.) sz. Kt. határozat)
- Vác Város Stratégiája a Kábítószer-probléma visszaszorítására (4/2008. (I. 17.) sz. Kt. határozat)
- Közlekedésfejlesztési program (13/2001. (IV.23.) sz. önkormányzati rendelet, 45/2001. (XII. 14.) sz. önkormányzati rendelet), Közlekedési Programterv 2007-2010 (118/2008. (VII. 10.) sz. Kt. határozat)
- Közműfejlesztési Program 1998 (151/1998. (IX. 14.) sz. Kt. határozat, 18/1999. (XI. 11.) sz. önkormányzati rendelet, 12/2008. (III. 31.) sz. önkormányzati rendelet)
- Városi Drog-prevenációs Munkacsoport Kábítószerügyi Egyeztető Fórummá történő átalakulása (219/2005. (XI. 24.) sz. Kt. határozat)

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évrre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Szolgáltatástervezési koncepció** – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezzer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.
- **Köznevelés-fejlesztési terv⁸** – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodik a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. Nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el meggyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diák szervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését
- **Településfejlesztési stratégia** – A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 24. §-a értelmében a fővárosi közgyűlés a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében – a Kormány, valamint a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével – a megalakulását követő egy éven belül minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló településfejlesztési stratégiájáról.
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban

⁸ Iskolaszolgá, XXIII. 3., 2012. november

meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

- **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területtelészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.
- **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggésében kezeli.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásának bemutatása

Magyarország Alaptörvényének értelmében az ún. sarkalatos törvények közül 2011. december 19-én fogadta el az Országgyűlés Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt (továbbiakban: MÖtv.). A törvény a IV. fejezete rendelkezik az önkormányzatok társulásának szabályiról, amely alapján a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény 2013. január 01. napján hatályát veszti.

Ma Magyarország 173 kistérségre oszlik. A települési önkormányzatok alapvetően a területfejlesztés okán léptek be a társulásokba, amelyek azonban működésük során és a törvényi lehetőségek és a kedvező finanszírozás miatt egyre több és több szolgáltatást vállaltak fel. Így a kistérségek földrajzi elhelyezkedésük és a települések gazdasági erejénél fogva különböző feladatokat végeznek és végeztek.

Az új jogszabályi feltételek és összefüggések, valamint a felülvizsgálati kötelezettség nem azt jelenti, hogy a jelenleg meglévő és jól funkcionáló együttműködések meg kellene szüntetni, hanem arra nézve ír elő kötelezettségeket, hogy az önkormányzati működés és feladatellátás új szabályaival teremtsék meg az összhangot az érintettek.

A jelenlegi szabályozás is lehetőséget biztosít a társulások átalakítására, mivel az Alaptörvény deklarálja, hogy a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvényi keretek között szabadon társulhat más helyi önkormányzatokkal.

A Váci kistérség Pest megye részeként a Duna bal partján helyezkedik el. Áthalad rajta a 2-es és 2/A számú főút, valamint az Érsekújvár – Budapest vasútvonal. A főváros közelsége és az említett tényezők gazdaságfejlesztési potenciált hordoznak magukban.

Gazdaságfejlesztési szempontból a Kistérség a Dunakanyarhoz tartozik. A DUNAKANYARHOZ, illetve a Dunakanyar Térségi Fejlesztési Tanácsa (DTFT) területéhez tartozik 115 település, 3 régió (Közép-Magyarországi Régió, Közép-Dunántúli Régió, Észak-Magyarországi Régió), 3 megye (Pest, Komárom-Esztergom és Nógrád) és 8 kistérség (Dunakeszi, Szentendrei, Szobi, Váci, Dorogi, Esztergomi, Pilisvörösvári és a Rétság). A terület északról a Szlovák Köztársasággal, délen Budapesttel határos. Természeti lehatárolásának egyik legfontosabb tényezője az északról határoló Duna folyam és Ipoly folyó. A két határfolyó ma már az együttműködési lehetőségeket és a szélesebb kapcsolat lehetőségét biztosítja a két állam között. Keletről a Börzsöny, illetve a Cserhát hegységek és a Gödöllői dombság határolják. Nyugati határán a Gerecse, a Vértes lábai, valamint a Zsámbéki-medence terül el. A területhez tartozik a Visegrádi – , Budai -- és a Pilis hegység. A DTFT területét a Duna folyam kettévágja, ami a gyengíti a gazdasági – társadalmi kapcsolatokat.

A gazdaság szerkezetét tekintve kijelenthető, hogy a Váci Kistérség fejlett gazdaságszerkezettel rendelkezik, amit legjobban azzal igazolhatunk, hogy a 2005-ös adatok alapján, a mezőgazdaságban foglalkoztatottak 1,5%-os, az iparban és építőiparban foglalkoztatottaknak a 37,7%-os és a szolgáltatási szektorban dolgozók 60,8%-os aránya volt. Ez a szerkezeti megoszlás lényegében megegyezik a fejlettebb ipari államokban tapasztalt hasonló mutatókkal. Ezekből következik, hogy a megfelelő gazdaságfejlesztés célja a szektorok további modernizálása, a hatékonyság növelése kell, hogy legyen, a gazdasági szerkezet átalakításával szemben.

A legtöbb ember a Dunakanyarral, mint üdülőterülettel találkozik és akként is kezeli azt. A természeti és épített örökség jelentős vonzerővel rendelkezik, amelyek megfelelő kiaknázására ez idáig nem került sor. A terület alkalmas arra, hogy nemzetközi szinten is ismert és elismert turisztikai célponttá váljon.

A DTFT gazdasági stratégia prioritásai és intézkedései a következők:

Humán erőforrás-fejlesztés

1. Oktatás – szakképzés fejlesztése, a piaci igényeknek való megfeleltetése
2. Vállalkozási ismeretek oktatása
3. Az egészséges életmód fontosságának és megbecsültségének növelése, mind a fiatalok, mind az idősebbek körében.
4. Az egészségügyi ellátás fejlesztése, minőségének javítása
5. Hátrányos helyzetű csoportok bevonása a munkacsőpiacra

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete az „Egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatók a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez” sorolja fel.

Az adatok forrása: az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://tcir.vati.hu>) adatbázisai.

Az adatbázisban 2008-2011. évre vannak statisztikai adatok, a 2012. évre nincsenek. Ez nagymértékben megnehezítette a 2013. évi esélyegyenlőségi terv összeállítását.

Ezért célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra is. Releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Ez szükséges ahhoz, hogy felvázolható legyen a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá váljék, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

Az esélyegyenlőségi terv elkészítésében a helyi adatok többségét az Önkormányzat által fenntartott intézmények adták, ill. a Munkaügyi Központ Váci Kirendeltségétől is releváns adatokat szolgáltatottak.

Az adatgyűjtést nehezítette a jogszabályok folyamatos változásai, a támogatási formák nevének, formájának, célcsoportjainak, feltételrendszerének folyamatos változásai, az intézményi átszervezések, és az esélyegyenlőségi terv elkészítésénél rövid határideje.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A következő jogszabályok a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)**
A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának eleveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkört, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az állskeresők támogatásának biztosítása.
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük apólasának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogának széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi elítélés jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

A jövedelem és a vagyon fogalmát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szabályozza.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Ft. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Möt. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A munkanélküliek belső megoszlásáról a TeIR és a Munkaügyi Központ nyilvántartása alapján alkothatunk képet. Összességében egyre kevesebb állásajánlat van a térségben, bár az országos átlaghoz viszonyítva kedvezőbbek a statisztikai mutatók. Az adatokat vizsgálva kitűnik, hogy a női álláskeresők száma magasabb a férfiakénál, az eltérés az utóbbi 5 év átlagában 15%-os.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti lakónépesség			Nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	12.557	12.256	24.813	397	3,2	315	2,6	712	2,9
2009	12.496	12.229	24.725	514	4,1	514	4,2	1.028	4,2
2010	12.478	12.221	24.699	541	4,3	517	4,2	1.058	4,3
2011	12.347	12.172	24.519	611	4,9	535	4,4	1.146	4,7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

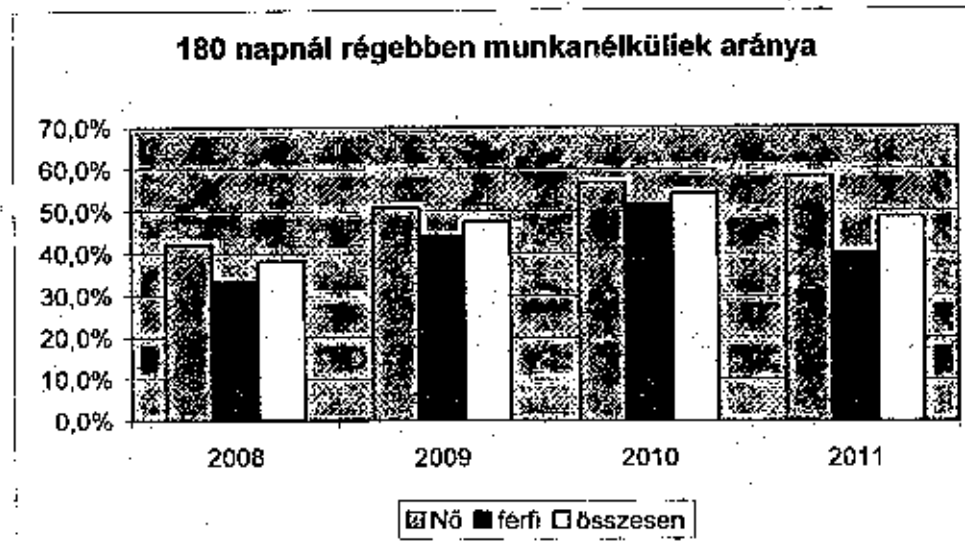
		2008	2009	2010	2011	2012
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	fő	712	1028	1058	1146	1106
20 évestől fiatalabb	fő	17	21	39	35	12
	%	2,4	2,0	3,7	3,1	1,1
21-25 év	fő	71	86	98	111	96
	%	10,0	8,4	9,3	9,7	8,7
26-30 év	fő	97	127	118	106	115
	%	13,6	12,4	11,2	9,2	10,4
31-35 év	fő	121	180	172	158	132
	%	17,0	17,5	16,3	13,8	11,9
36-40 év	fő	102	143	150	159	154
	%	14,3	13,9	14,2	13,9	13,9
41-45 év	fő	80	124	120	149	147
	%	11,2	12,1	11,3	13,0	13,3
46-50 év	fő	87	126	108	149	142
	%	12,2	12,3	10,2	13,0	12,9
51-55 év	fő	80	139	154	158	137
	%	11,2	13,5	14,6	13,8	12,3
56-60 év	fő	57	81	96	117	150
	%	8,0	7,9	9,1	10,2	13,5
61 év felett	fő	0	1	3	4	21
	%	0,0	0,1	0,3	0,3	1,9

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

Év	Nyilvántartott/registrtált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	397	315	712	167	105	272	42,1	33,3	38,2
2009	514	514	1.028	262	227	489	51,0	44,2	47,6
2010	541	517	1.058	307	267	574	56,7	51,6	54,3
2011	535	611	1.146	312	246	558	58,3	40,3	48,7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szóba jöhető atipikus foglalkoztatási formák, pl. részmunkaidős foglalkoztatás jelenleg nem jellemző Vácott és környékén, így többek között a kisgyermekes anyák ebből a szempontból (is) hátrányban vannak. A rehabilitációs hozzájárulás mértékének megemlése miatt jelentősen megnőtt a foglalkoztatási igény a megváltozott munkaképességűek irányában. Emellett több olyan támogatás is a munkáltatók rendelkezésére áll, amely megkönnyíti ennek a körnek a foglalkoztatását (pl. TÁMOP 1.1.1. program).

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma					
	nő		összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	%		fő	%	fő	%	fő	%
2008	2.644	2.751	5.395	16	0,6	10	0,4	26	0,5
2009	2.577	2.653	5.230	27	1,0	14	0,5	41	0,8
2010	2.537	2.631	5.168	29	1,1	37	1,4	66	1,3
2011	2.465	2.604	5.069	27	1,1	29	1,1	56	1,1

Forrás: Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal tudástára

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			Ebből a 15 évesnél idősebb legalább általános iskolát végzettek száma			Ebből a 15 évesnél idősebb általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma					
	összesen		összesen	összesen		összesen	Összesen		nő		férfi	
	fő	%		fő	%		fő	%	fő	%	fő	%
2001	29.375	15.231	14.144	27.567	14.030	13.537	1.808	6,2	1.201	7,9	607	4,3
2011	29.018	15.426	13.592	28.240	14.929	13.311	778	2,7	497	3,2	281	2,1

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A képzettség tekintetében elmondható, hogy az álláskereső 90%-a az általános iskolai + szakmunkás + szakközépiskolai végzettséggel rendelkezők együttes számából adódik össze. A 8 általános osztállyal alacsonyabb illetve felsőfokú végzettséggel rendelkező álláskereső száma alacsonynak mondható. A roma álláskeresőkről nincs külön nyilvántartás.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	712	10	1,4	159	22,3	543	76,3
2009	1.028	17	1,7	209	20,3	802	78,0
2010	1.058	21	2,0	246	23,3	791	74,8
2011	1.146	23	2,0	300	26,2	823	71,8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen végzők száma	
		fő	%
2009	95	36	38
2010	93	38	41
2011	95	44	46

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TAKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		Gimnaziumi felnőttoktatásban résztvevők	
		fő	%	fő	%	fő	%
2009	143	0	0,0	74	51,7	69	48,3
2010	201	27	13,4	67	33,3	107	53,2
2011	n.a.	42	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TAKISZ)

d) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését a Vác Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Intézményfelügyeleti és Humán Osztálya látta/ja el.

2011. évben 11 önkormányzati fenntartású intézményben történt a közfoglalkoztatás, amelynek időtartama 2-12 hónapig terjedhet, illetve napi 4-8 óra. Az állami támogatás a kifizetett bér + járulék 80 %-a volt. 2011. évben 87 fő dolgozott közfoglalkoztatásban.

2012. évben a közfoglalkoztatás 10 önkormányzati fenntartású intézményben történt. Az állami támogatás összege a közfoglalkoztatási bér és a járulékok összegének 70-100 %-a volt. A foglalkoztatás időtartama 2-12 hónap, napi 6-8 órás munkaidőben. 2012. évben 102 fő dolgozott közfoglalkoztatásban.

A betöltött munkakörök elsősorban konyhai kiscsegítő, kiscsegítő karbantartó, betanított kertészeti munka, takarítónő, adatrögzítő, adminisztrátor.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/ térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja-vállalkozások

Év	Regisztrált vállalkozások száma a település-en	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátó helyek száma	Állami szektorban foglalkoztatottak száma	Kivetett iparüzési adó	Befizetett iparüzési adó	Működő foglalkoztatási programok száma helyben	Foglalkoztatási programokban részt vevő száma
2008	4.786	756	220	n.a.	2.884.105	n.a.	n.a.	n.a.
2009	4.843	748	223	n.a.	3.540.950	n.a.	n.a.	n.a.
2010	5.054	685	192	n.a.	1.825.945	n.a.	n.a.	n.a.
2011	5.028	672	185	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, T-Star, önkormányzat adatai

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

Év	Elérhetőség autóval	Autóbusz járatok száma munkanapokon	Átlagos utazási idő autóbusszal	Vonat járatok átlagos száma munkanapokon	Átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár uton való megközelíthetőség	Átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum városközpont	5 perc	116	20 perc	85	5 perc	lehetséges	15 perc
Megye-székhely - Budapest	30 perc	35	40 perc	82	40 perc	lehetséges	130 perc
Főváros - Budapest	30 perc	35	40 perc	82	40 perc	lehetséges	130 perc

Forrás: Helyi autóbusz társaság, MAV, önkormányzat adatai

e) Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen:

Főként a fővárosban jellemző csak állásbörze lehetőség, kisebb városok multinacionális cégei is ajánlhatnának ilyen formában munkalehetőséget, illetve információt a leendő munkavállalók számára.

Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban: Gyakori helyzet, hogy a munkáltató csak helyi lakosokat foglalkoztat, így kizárja a városok vonzaskörzetében élő munkavállalók foglalkoztatási lehetőségeit, esélyeit.

Pest és vonzaskörzet, esetünkben Vác között több munkavállaló számára teszi lehetővé a munkavégzést a vonat közlekedés időintervallumának csökkenése, a 25 perc alatt megtett zónázó vonat működtetése.

Mivel nem csak a város központjából, hanem Alsó- városból is sok dolgozó ingázik Budapestre, a foglalkoztatás esélyeit növelné, ha a zónázó vonat itt is megállna.

Városunkban egyre hosszabb kerékpártút megépítésére volt lehetőség az elmúlt években, így a biciklis közlekedés biztonsága lehetővé teszi, hogy egyre több munkavállaló jusson el ilyen módon a munkahelyére.

Több szempontból is pozitív hatású ez a közlekedési mód, hiszen fontos tényező a környezetünk védelme, illetve a munkába járás anyagi vonzatának csökkentése.

Az is megkönnyítené a helyzetet a vidékről bejáró munkavállalók számára ha a vonat és a busz közlekedés időpontja összhangban lenne.

Oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen:

Kevés munkáltató teszi lehetővé a tanulók foglalkoztatását időszakosan, illetve részmunkaidőben, pedig ez a lehetőség megkönnyítené a munkáltatók számára a legmegfelelőbb munkaerő kiválasztását, illetve a munkavállaló részéről lehetőség adódna, hogy betekintést nyerjen a feladatokba, kipróbálja a képességeit és könnyebben eldöntse merrefelé orientálódjon.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A városban lévő felnőttképző programok számáról és fajtájáról nincsenek egyértelmű adatok, illetve az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénység megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Erre vonatkozóan adattal nem rendelkezünk.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem releváns

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresőkhöz számára elérhető támogatásokat kerülnek kiemelésre.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- **Pénzbeli ellátások:** időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- **Természetbeni ellátás** továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Az egyes szociális és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2008. évi CVII. törvény - 2009. január 1-jei hatállyal vezette be az ún. aktív korúak ellátása jogintézményt. Az átalakítás célja az volt, hogy azok a személyek, akik életkoruk, egészségi állapotuk, és egyéb körülményeik miatt képesek munkavégzésre, a rendszeres szociális segély helyett, amennyiben arra lehetőség van, munkát végezzenek, s munkabérből részesüljenek. Ha azonban nekik felróható okból nem tudnak munkát végezni, rendelkezésre állási támogatásra lesznek jogosultak.

A rendelkezésre állási támogatásra jogosult személy - azon személy, aki aktív korúak ellátására jogosult, de rendszeres szociális segélyre nem - köteles közfoglalkoztatásban részt venni, amelynek időtartama legalább hatórás napi munkaidőben évente minimum 90 munkanap. Közfoglalkoztatás keretében a közfeladatok ellátása közcélú munka formájában végezhető.

- **Az aktív korúak ellátása** a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90 %-át, és vagyona nincs. Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult. Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás:

Annak az aktív korú személynek állapítható meg, akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartanig együttműködött. Megállapítható továbbá annak a személynek, akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a rehabilitációs járadék, rokkantsági nyugdíj folyósítása megszűnt és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs

hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Rendszeres szociális segély:

Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terheségi gyermekágyi segélyben - és a gyetrock ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben, illetve nyári napközi otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, rendszeres szociális segélyre jogosult.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti lakónépesség száma	Segélyben részesülők	
		fő	%
2008	24.813	384	1,5
2009	24.725	461	1,9
2010	24.699	584	2,4
2011	24.519	428	1,7
2012	n.a.	130	0

Forrás: Önkormányzati adatok

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	%	fő	%
2008	712		283	39,7
2009	1.028		421	41,0
2010	1.058		301	28,4
2011	1.146		379	33,1

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatási helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól élészt	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	n.a.	n.a.	118	n.a.	n.a.	0
2009	31	0,22	137	n.a.	n.a.	0
2010	45	0,14	166	n.a.	n.a.	0
2011	57	0,16	153	n.a.	n.a.	0
2012	38	n.a.	232	n.a.	n.a.	0

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az önkormányzati lakáshoz jutás pályázati formában történik, amelyet a Gazdasági - Városüzemeltetési és Vagyongazdálkodási Bizottság tárgyal meg, illetve dönt.

Bérlakásállomány: 504 db lakás, ebből 471 db szociális, 33 db piaci.

Komfortfokozat szerinti eloszlás: 154 db összkomfortos, 296 db komfortos, 29 db félkomfortos, 25 db komfort nélküli.

Lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	356	0
2009	335	0
2010	330	0
2011	516	0
2012	503	0

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Adósságcsökkentési támogatásban nem részesült senki, az eladósodottságról nincs adatunk.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Az OM által összeállított vezetői összefoglaló "A szegregáció felszámolásáról szóló jelentés" című kormány-előterjesztés tervezetben leírtak alapján az Európai Unió szervezetei több dokumentumban is hitet tesznek azon célkitűzés mellett, hogy az Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön. Először az EU Alapszerződésébe került be a 9 - diszkrimináció tilalma (az 1999. május 1-én hatályba lépett Amszterdami Szerződés 13. Cikke), majd az Alapvető Jogok Chartájának 21. Cikke fogalmazta meg a faji, nyelvi alapú, illetve az etnikai származáson és a nemzeti kisebbséghez tartozáson alapuló diszkrimináció tilalmát. Ezután megszülettek az esélyegyenlőségről szóló irányelvek.

"A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés alááshatja az EK-Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az életszínvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást."

Errel az EU Tanácsa a faji egyenlőség direktívájának megalkotása mellett.

A magyarországi törvények ezzel összhangban születtek meg:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Szegregált lakóterületnek minősül, ha, az egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez kidolgozott útmutató⁹ nyomán szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság - az aktív korú népességen belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők - aránya meghaladja az 50%-ot.

Ezen Európai Unió elv, és magyarországi törvényi meghatározások alapján Vác városában szegregátumnak nevezett településrész nem található.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezett, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nem releváns.

⁹ Útmutató az Anti-szegregációs terv kidolgozásához, In: Városrehabilitáció 2007-2013-ban, Kézikönyv a városok számára, 2007. október, Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Területfejlesztési és Építészeti szakállamtitkárság 117. o.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családségítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

al az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátásban 13 házi orvos, 6 házi gyermekorvos, 7 fogorvos, valamint 9 területi védőnő dolgozik. Az iskola-egészségügyi szolgálat 7 iskola védőnőből és 3 iskolaorvostól áll.

A házi orvosok, házi gyermekorvosok és a fogorvosok területi ellátási kötelezettséggel vállalkozásban látják el feladataikat. Vállalkozásban működik a központi ügyeleti szolgálat is. A házi orvosokhoz praxisonként átlagosan 2509 fő, a házi gyermekorvosokhoz 936 fő tartozik.

A területi védőnői szolgálat 9 védőnőből, illetve az iskola-egészségügyi szolgálat 7 iskola védőnőből és 3 iskolaorvostól áll. A védőnők munkáltatója, a Szociális Szolgáltatások Háza igazgatója, aki rendelkezik a védőnők bérének kifizetéséről, továbbképzéséről, elhelyezéséről és kisebb anyagi kiadásairól az OEP által biztosított finanszírozásból. A védőnői szolgálat szakfelügyeletét a kistérségi szakfelügyelő védőnő a PMKH Váci Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete szervezeti keretén belül látja el.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Házi orvosi szolgálatok száma	Felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	13	13	6
2009	13	13	6
2010	13	13	6
2011	13	13	6
2012	13	13	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. Méltányosságból közgyógyellátási igazolványra való jogosultság állapítható meg azon személy részére, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, egyedülálló esetén pedig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át, a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértéke a 3.000.- Ft-ot eléri, vagy meghaladja. A jogosultságot 1 évre a jegyző állapítja meg.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	561
2009	650
2010	637
2011	687
2012	613

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Ápolási díj állapítható meg - az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén - annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi, amennyiben a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 180%-át.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díjban részesítettek száma
2008	85
2009	83
2010	97
2011	109
2012	126

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrőcskhez) való hozzáférés

Egészséges Ifjúságért Alapítvány

Az Alapítvány 22 éve tevékenykedik a városban és annak környékén a betegségmegelőzés és egészségmegőrzés területén.

Kiemelt programjaik:

- Kortársképzés, amely Vác Városában 22 éve megszakítás nélkül működik az Egészséges Ifjúságért Alapítvány közreműködésével
- „Stresszmentes iskolákért” projekt: 2012-ben a program záró rendezvényén Ipolyság kortárssegítői és pedagógusai kerültek meghívásra, ahol 7 váci középiskola diákjai mutatták be azt, hogy hogyan kezelhetőek a stresszhelyzetek.
- „Deviánsokból kortárssegítők” projekt: Vácon 2005-től került bevezetésre, a projekten keresztül a veszélyeztetett fiatalok önértékelési problémáik leküzdéséhez kapnak esélyt, illetve segítik a visszailleszkedésüket a közösségbe.
- „Fiatalok a HIV ellen”

Programjuk célja, hogy esélyt, lehetőséget adjanak a drogfogyasztás és bűnelkövetővé válás szempontjából veszélyeztetett környezetben élő, iskolából sokat hiányzó, nehezen kezelhető váci középiskolás fiatalok integrációjára. Figyelemmel kísérik a csillengő fiatalokat, kedvelt szórakozóhelyeiket, a buszpályaudvart, a lakótelepek környékét.

Váci Polgárok Egészségéért Egyesület

A Váci Polgárok Egészségéért Egyesület civil szerveződésként 1998-ban jött létre, azzal a céllal, hogy tevékenységével Vác Város lakosságának egészségi állapotán próbáljon javítani. Az Egyesület tagjai több szakterületet képviselnek (egészségügy, oktatás, közegészségügy, egészségvédelem, környezetvédelem, gazdasági szféra)

Program célja: A lakosság széles rétegét megszólítva az egészségkultúra elterjesztése, helyes életmód népszerűsítése, szűrővizsgálatokon való részvétel (szív-érrendszeri, daganatos, fertőző megbetegedések megelőzése céljából)

Pályázatuk tartalmi elemei:

Strandnap: Az előző évek hagyományai szerint bőrgyógyász szakorvosok bevonásával ingyenes anyajegyszűrés kerülne meghirdetésre. A rendezvényen bőrgyógyászati szűrővizsgálaton, vényomásmérés, műszeres testzsírmérés, BMI meghatározás, valamint vércukor és koleszterinszint meghatározás is szerepel.

„Egészséges mosoly” címmel a helyes fogápolásról, a megfelelő szájhigiénéről kapnak az érdeklődők felvilágosítást, valamint dohányzástól leszokást segítő tanácsadást biztosítanak.

Komplex dohányzás-megelőzési és leszoktató program:

- Az iskola- és ifjúsági védőnői munka támogatása az általános és középiskolás korosztály körében a dohányzás visszaszorítása érdekében
- „Nemdohányzó” Világnap – a fiatalkori dohányzás visszaszorítása érdekében
- Dohányzástól való leszokást segítő tanácsadás

AIDS Világnapi rendezvény:

AIDS Világnapi megemlékezést december 1-én az Althann Vendégházban kerül megrendezésre, amely során a diákok fontos ismereteket szerezhetnek az AIDS és egyéb szexuális úton terjedő betegségekről.

SINOSZ Egészségnap:

2008. évtől a Siketnémák váci szervezetének siketnéma és hallássérült tagjai számára Egészségnapot (szív- és érendszeri szűrővizsgálatok, csontsűrűség-mérés, hallásvizsgálat, dohányzással, valamint egyéb életmód tanácsadás) kerül megrendezésre.

Területi összefogással a megelőzésért Alapítvány

Az Alapítvány 1995-ben alakult, melynek célja az iskoláskorú diákok körében

- az egészség megőrzése, szenvedélybetegségek megelőzése
- pedagógusok egészségnevelő munkájának segítése
- addiktológiai programok bevezetése egyes oktatási intézményekben
- diákok részére az alternatív magatartásmódokat preferáló programok szervezése
- kortárs segítők képzése

Az Alapítvány munkájában a prevenció területén közel 20 éves gyakorlattal, tapasztalattal rendelkező szakemberek vesznek részt.

Program célja:

Vác és vonzáskörzetéhez tartozó oktatási intézményekben (általános és középiskolák) tanuló diákok egészséges életmódra való nevelése, a drog, alkohol, dohánytermékek fogyasztásának visszaszorítása az iskolás korcsoportban.

A program keretén belül önismeret fejlesztő foglalkozásokkal, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésével a sport tevékenység propagálásával szeretnék elősegíteni az önkéntes döntést feltételező, tudatos, aktív magatartás kialakulását, a „saját” testi és lelki egészség fogalmának felértékelődését.

19. alkalommal kerül megrendezésre az egészségtábor, melynek célkitűzése az általános iskolás 6-7. osztályos tanulók egészséges életmódra való nevelése, a saját egészség fogalmának felértékelődése, megfelelő döntéshozatali képesség kialakulása.

A tábort megelőzően addiktológiai prevenció, környezetvédelmi és baleset-megelőzési témákban képzőművészeti pályázat kerül kiírásra, zsűrizés után a legalkalmasabb 30 diák kerül kiválasztásra, akik a táborozásban részt vehetnek. A táborban (Balaton partja) a diákok prevenció felkészítő programban vesznek részt. (addiktológiai prevenció, környezetvédelmi és baleset megelőzési témákban)

A tanév során kb. 30 előadást terveznek (egy tanórányi idejű és alkalmanként 20-40 diák vesz részt) az általános és középiskolákban, ahol a diákok ismereteit szeretnék bővíteni az addikciót okozó szerekkel (alkohol, nikotin, drogok) kapcsolatban. Az előadás során feltárják és ismertetik a drogfogyasztó magatartás kialakulásának okait, a fogyasztásukból eredő társadalmi, egészségügyi, büntetőjogi következményeit.

Vác Város Környezetvédelméért Alapítvány

Az Alapítvány, melyet Vác Város Önkormányzata hozott létre, 1990-től működik. Legfőbb tevékenységei a környezeti nevelés, tudatformálás, drogmegelőzési, baleset megelőzési és sporttevékenységek.

Tevékenysége során szinte az egész évet behálózzák rendezvényei, programjai a környezetvédelem és a természetvédelem témaköreiben zajlottak, de napjainkban egy nagyobb szerepet kap az egészséges életmód, a balesetvédelem, a drog-prevenció, az egészséges táplálkozás. Az alapítvány évente két tábor rendezésében vesz részt.

a.) Egészségtábor

b.) Középiskolások drog megelőzési kortárssegítő tábora

A táborozók fő feladata elsajátítani azt a viselkedésformát, szemléletet, technikát, melynek segítségével társaikat taníthatják, nevelhetik.

Az egészséges életmód és sport témakörben minden évben megrendezik a „FUT A VÁC” és a „MIKULÁSFUTÁS” elnevezésű és egyre közkeletűbb programjaikat. A „FÖLD NAPJA” rendezvénysorozatot 24. éve került megrendezése (az alapítvány legrégebbi programja)

Program célja:

Középiskolásoknak szóló tábor megszervezése elsősorban drogmegelőzés témakörében, melynek célja a résztvevők felkészítése mellett olyan „kortárs segítők” képzése, akik tovább viszik a táborban megszerzett tudásukat.

A tábor egy héten keresztül tart 30 középiskolás diák részvételével (2013. évben a tábor helyszíne: Balaton-parti Káptalanfürdő)

Jótevők Háza Alapítvány

A Jótevők Háza Alapítvány 2009. májusában kezdte meg működését. Mind a kuratóriumi tagok, mind pedig a munkába bekapcsolódó önkéntesek a Váci Szociális Szolgáltatások Háza munkatársai közül kerültek ki. Az Alapítvány a szociálisan és pszichésen hátrányos helyzetű emberek és családok támogatását, egészségügyi prevenciójának elősegítését és társadalmi integrációját tűzte ki célul. Az elmúlt években az Alapítvány szoros kapcsolatot épített ki a városunkban működő önkormányzati és civil szociális szervezetekkel.

2009. októberében került megrendezésre a D-nap, (Dönts, hogy segíthessünk!) ahol a város nehéz sorsú és hátrányos helyzetben élő lakosai, valamint a segíteni tudó és akaró személyek találkozhattak egymással. Ennek a hagyományteremtő együttműködésnek a következő állomása a Richter Egészségváros programjának elő rendezvényeként megszervezett Jótevők Napja volt.

Program célja

Az egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel lehetőségének biztosítása, valamint az egészséges táplálkozás és a mozgás fontosságára való figyelemfelhívás.

Újraélesztés lépéseinek és szabályainak széles körben való megismertetése.

Lehetőséget szeretnének nyújtani az ingyenes pszichológiai, életvezetési-életviteli konzultációra, valamint drogprevenció tanácsadásokra.

„Egészségmix” csapata ingyenes lehetőséget szeretne nyújtani az érdeklődők részére a fizioterápia egyik jelentős pillérét képező gyógymasszázs különböző formáinak, valamint csontkovács által végzett kezelésnek ingyenes kipróbálására.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

2012-ig a Baba utcai Bölcsőde és Speciális Csoport alapfeladatként látta el a hat éven aluli gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs fejlesztését. Az ellátáshoz való hozzájutást az önkormányzat rendeletében szabályozta. A fogyatékos gyermek szakszerű gondozása, nevelése a bölcsődében megvalósul. A korai fejlesztés, mint köznevelési feladat, 2013-tól kizárólag köznevelési intézményben látható el.

A súlyosan és halmozottan sérült gyermekek nappali szociális ellátása a Fejlesztő Napközi Otthonban biztosított, az ellátás minden váci rászoruló számára lehetséges, nem váci esetben önkormányzati ellátási megállapodással lehetséges a felvétel.

Fejlesztő Napközi Otthon- Fogyatékosok napközi Otthona

Bölcsődék és Fogyatékosok Intézményeinek keretei között működik fogyatékosok nappali ellátását nyújtó szociális intézményként a Fejlesztő Napközi Otthon és a Fogyatékosok Napközi Otthona.

A Fejlesztő Napközi Otthonban 5-23. éves körű súlyosan és halmozottan sérült gyermekek ellátása biztosított. A Pest Megyei Önkormányzat 1. számú Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság kijelölése alapján a fejlesztő felkészítésben résztvevő (tankötelezett) gyermekek a csoportos foglalkozáson kívül heti meghatározott óraszámban egyéni fejlesztésben is részesülnek órarend szerint, amely egyéni fejlesztési tervben és naplóban rögzített. Szintén órarend szerint történik a BEMER és a Snoezelen terápia is. A fejlesztés a szociális ellátáson, gondozáson és ápoláson keresztül valósul meg.

A Fogyatékosok Napközi Otthonában 18 év feletti, családban élő, foglalkoztatható, önellátásra képes, önálló helyváltoztatásra legalább segédeszközzel képes értelmi fogyatékos illetve halmozottan sérült felnőttek gondozása, szinten tartása, fejlesztése történik csoportos foglalkoztatási formában.

Ellátásban részesülők száma

A Fejlesztő kihasználtsága kiugró emelkedés után csökkenő tendenciát mutat. A napi jelenlét alacsony száma egyrészt a gyakori megbetegedésekből, másrészt a vidéki gyermekek szállításának nehézségeiből adódik, de nagymértékű a fejlesztő felkészítés alóli igazolatlan hiányzás is. Sok esetben a szülők családi okokból távol tartják gyermekeiket az oktatástól, így a gyermekek kevesebbet vesznek részt a fejlesztő felkészítésben, nem teljesítik a tankötelezettségüket.

Fejlesztő Napközi Otthon	Férőhelyek száma/fő	Feltöltöttség % -os arányban	Kihasználtság %-os arányban	Napi átlagos jelenlét éves
2009	12	85,67	43,41	5,22
2010	12	97,48	60,93	7,31
2011	12	92,44	52,35	6,28
2012	12	80,93	55	6,6
Fogyatékosok Napközi Otthona	Férőhelyek száma/fő	Feltöltöttség % -os arányban	Kihasználtság %-os arányban	Napi átlagos jelenlét éves
2009	20	120	93,38	18,68
2010	20	115	89,3	17,86
2011	20	114	87,14	17,43
2012	20	107	83,27	16,65

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Ellátottak korösszetétele 2012. 12. 31-én

	3-10 éves	11-15 éves	16-18 éves	19-25 éves	26 év feletti
Fejlesztő Napközi Otthon	3	2	2	2	0
Fogyatékosok Napközi Otthona	0	0	0	2	20

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Ellátottak főbb jellemzői

Az ellátottakkal kapcsolatban általánosságban elmondható, hogy állapotuk leginkább stagnált az elmúlt időszakban, illetve az állapotromlás lassítása jelenti a sikereinknek egy részét.

A Fejlesztő Iskola 2010. szeptembertől vette át a Fejlesztő Napközi Otthonról a tanköteles, fejlesztést igénylő 13 év alatti ápolást nem vagy kis mértékben igénylő gyermekeket. A Fejlesztőben a koruk vagy romló egészségi állapotuk (epilepsziás rohamok gyakorisága, autizmus) miatt ápolásra, gondozásra és fejlesztésre együttesen igényt tartó gyermekek gondozása folyik. Egy gyermek állapota jelentősen romlott, minden érzékszerve sérült, táplálása szondán keresztül valósult meg. Egy gyermek pedig tartós gyógyintézeti ápolása miatt nem tudta igénybe venni a fejlesztést, gondozást.

A Fejlesztő Napközi Otthonban ápolási díjon otthon lévő szülő is igényli az ellátást. A nappali ellátás biztosításával a családtagok teljes kimerülését és további problémák keletkezését előzzük meg. Szükségük lenne a szülőknek a munkavállalás lehetőségére, vagy legalább napi 4 órás egyéb elfoglaltságra, melyben kibontakozhatna személyiségük, javulna mentális és érzelmi állapotuk, hiszen

súlyosan sérült gyermekük körüli teendők beszűkítik a szociális kapcsolataikat. Az ápolási díj és egyéb szociális ellátás a megélhetésüket alacsony szinten tartja.

A Fogyatékosok Napközi Otthonában ellátottak állapotának súlyosbodása és a szülők/gondviselők korának előrehaladása a fogyatékosokkal élő személy családban történő gondozásának ellehetetlenülésének problémáival szembesülünk.

Az enyhébb fokú fogyatékosokkal élő munkaképes, egyedülálló felnőtt gondozottjaink közül vannak, akik albérletben laknak, nem rendelkeznek lakóingatlanal, részükre létfeltétel a munkahely megtartása és az intézményi nappali ellátás. Segítséggel tudják az életszínvonalukat megtartani.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, bölcsődében és idősek klubjaiban megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik, tehát gyermekétkeztetési ajánlások figyelembe vételével működnek a bölcsődéket és fogyatékosokat illetve egy óvodát ellátó élelmezési üzemegek, mely az élelmiszer biztonsági szabályok betartásával garantálja a megfelelő étel előállítását. Az alapanyagok beszerzése mind minőségben mind mennyiségben ellenőrizhető és után követhető módon történik, beszállítói szerződések alapján.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek testkultúrális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybevevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A gondozási tevékenység az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, közreműködés az ellátott és lakókörnyezete higiénias környezetének megtartásában, segítségnyújtás a szükségletek kialakításának megtartásában. 2008- 2010 között a szolgáltatás a jegyző által működtetett szociális szakértői bizottság által elvégzett gondozási szükséglet (nap 4 órát meg nem haladó) és jövedelemvizsgálat után volt igénybe vehető. 2010 augusztusától a szakértői bizottsági vizsgálat megszűnt, a gondozási szükségletfelmérést, valamint jövedelem vizsgálatot a Házi Segítségnyújtás csoportvezetője végzi. A jövedelemvizsgálat az önkormányzati rendeletben meghatározott térítési díj táblázata alapján történik. A házi segítségnyújtásban sikerült lecsökkenteni a hosszú évek óta jellemző magas fluktuációt, így egy viszonylag stabil, jól felkészült gondozónői csoport látja el a munkát, amely magas színvonalát a folyamatos továbbképzések biztosítják.

Az ellátásban részesülők száma (átlag)

	Családi gondozás	Házi gondozás	Összesen
2009	25	13	38
2010	28	14	42
2011	24	21	45
2012	25	22	47

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Az ellátottak korösszetétele 2012. december 31-én:

60 év alattiak:	1 fő
61-65 évig:	3 fő
66-70 évig:	2 fő
70 év felett:	41 fő

Az igénybevétel növekedésének, csökkenésének és stagnálásának okai:

A gondozottak létszáma az évről évre emelkedő térítési díj, illetve országunkat is érintő nehéz gazdasági helyzet miatt a vizsgált időszakban sem emelkedett számot tevően. Anyagi okok miatt nem tudják minden nap igénybe venni a rászorulókat a szolgáltatást, egyre inkább családon belül próbálják megoldani a hozzátartozó ellátását.

Szociális étkeztetés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik az önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Különösen koruk, egészségügyi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai – szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

2008. május 1-jétől a Nutritív Kft. biztosítja Intézményünk étkezőinek az ellátást (napi egyszeri fő étkezést), mivel a korábbi szolgáltató ellen mennyiségi és minőségi kifogások voltak, melynek következménye az étkezők számának a csökkenése volt.

Az évente elkészített elégedettségi felmérés mutatja, hogy az étlapot változatosnak (A és B menü között választhatnak), az ételt jó minőségűnek valamint elegendő mennyiségűnek tartják az étkezők. Esetlegesen felmerülő panaszok esetén a konyha együttműködő, nyitott a problémák megoldására.

Az ellátásban részesülők száma

Évek	Csak szociális étkezés	Szociális étkező és házi gondozás	Osszesen
2009	117	13	130
2010	121	14	135
2011	127	21	148
2012	164	22	186

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Az ellátottak korösszetétele 2012. december 31-én:

60 év alattiak:	37 fő
61-65 évig:	30 fő
66-70 évig:	19 fő
71 év felett:	100 fő

Az igénybevétel növekedésének, csökkenésének, stagnálásának okai:

A Nutritív Kt.-vel kötött szerződés előnye az étkezők korszerű szociális ellátása, a higiénia és a Népegészségügyi Intézet szabályainak betartása, betarttatása. Lehetőség van diétás (cukormentes, zsír- és fűszerzegény) ételek szolgáltatására, ami nagy segítség a beteg rászorulókat részére.

- Családsegítés

A szolgálathoz fordulókat ingyenesen, a tanácsadási kötelezettséget szem előtt tartva, társadalmi hovatartozásuktól függetlenül, önkéntes együttműködés alapján kapnak segítséget. Az önkéntesség alól kivételt képeznek a Polgármesteri Hivatal által a szolgálatához együttműködésre kötelezett rendszeres szociális segélyben részesülők. Az intézmény kapcsolata az ügyfelekkel az egyszeri találkozástól a néhány találkozás alkalmával megoldható esetkezelésen át a hosszabb komplex gondozási folyamatot magába foglaló tevékenységig terjed.

A szolgálat alapfeladata tehát, hogy a hozzá forduló életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került egyéneket és családokat egyénre szabott gondozási folyamat keretén belül ellássa a megfelelő információkkal, segítse a pénzübeli és természetbeni alap és szakosított ellátásokhoz való hozzájutást, fejlessze életvezetési képességeit, probléma-megoldási készségét.

Továbbra is ellátandó feladat az aktívkorúak nem foglalkoztatottakkal (rendszeres szociális segélyezettekkel) való együttműködés.

A Szt. 2009. január 1-én életbe lépett változásai tehát hatással voltak a szolgálattal együttműködésre kötelezettek összetételében.

Az Álláskereső Klub folyamatosan működik, amelynek keretén belül mindenki számára lehetőség nyílik álláskereső technikák elsajátítására, önéletrajz szerkesztésére, az álláshelyekről szóló információk begyűjtésére.

Az intézmény jogásza időpont egyeztetés után a kliensek rendelkezésére áll, illetve segíti a családgondozók munkáját a jogi kérdésekben. A Pest Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatán minden hónap 2. keddjén térítésmentes ügyfelfogadást tart, melynek keretén belül a rászoruló kliensek számára peres ügyekben a tanácsadás mellett akár pártfogó ügyvéd biztosítására is van lehetőség.

A Baba-mama klub és a Ráérősek klubja évüzedes múltat tekint vissza, melyek színes változatos programmal várják az érdeklődőket.

A Családszolgáltató Szolgálat raktárában szerdánként, valamint havonta egyszer külterületen is (Sejce) ingyenes ruhaosztásra került sor a rászorulóknak számára, továbbá havonta egyszer egy hétfői napon nyújtott nyitva tartással (8-tól 18-ig) szerveznek ruhaosztást.

Az Európai Unió segélyezési programjának a váci elosztó központja a Szociális Szolgáltatások Háza, amelynek köszönhetően évi 1-2 alkalommal többségében tartós élelmiszerekkel tudják a rászoruló klienseket támogatni.

A váci Karitász csoport heti rendszerességgel meleg étkezés lehetőségét biztosítja a kliensek közül 12 fő számára az adományokból összegyűjtött élelmiszerek folyamatos biztosításával.

A vizsgált időszakban a szolgálat az alapfeladatokon túl pszichológia tanácsadás, családi konzultáció biztosításával igyekezett minden felmerülő problémára reagálni. A pszichológus heti rendszerességgel jelen van a középiskolákban, ahol diákok és pedagógusok is segítséget kaphatnak, de rendkívüli problémák esetén osztályfőnöki órák, csoportfoglalkozások tartására is lehetőség van.

A kórházi szociális munka, 2009. októbertől működik, amelynek keretén belül a kijelölt családgondozó hetente egyszer ügyeletet tart a kórház területén. A szolgáltatás célja a kórház és a területi ellátórendszer közötti kapcsolat erősítése, prevenció, információnyújtás a betegek számára azokról az ellátásokról, amelyekre megváltozott egészségi állapotuk miatt átmenetileg vagy tartósan szükségük van.

Jelzőrendszeri találkozók szervezésével valósult meg az elmúlt időszakban a jelzőrendszeri kapcsolatok erősítése (két havonta).

A szolgáltatások bemutatásához és ismertebbé tételéhez az intézmény hirdetőtábláin, illetve a város két pontján (Kisvác és Kőlcsey utca) plakátok, információs anyagok kerülnek kihelyezésre.

Az igénybevétel alakulása, kliensek

Év	Élelmiszer	Kliensek száma (fő)
2009	3629	1234
2010	4984	978
2011	5401	1007
2012	5072	950

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Az igénybevétel változásának okai

Az elmúlt 3 évben az anyagi problémák súlyosbodása a legszembetűnőbb. A gazdasági válság, a munkanélküliség súlyosbodása és a devizahitelek törlesztő részleteinek emelkedése miatt családok lehetetlenülnek el. Az ügyfelek között gyakori a nagymértékű közüzemi tartozás megléte, emiatt a szolgáltatás kikapcsolása, szüneteltetése. Egyre többször fordul elő olyan család is, ahol a napi élelmiszer biztosítása is problémát jelent.

A kliensek egészségi állapota romlik, sok a pszichiátriai jellegű megbetegedésből, szenvedélybetegségből, egészségkárosodásból adódó probléma, amely az ügyfelek további életvitelére hatással van, csökkenti az esélyeiket a munkaerőpiacon való érvényesülésben. Ezzel összefüggésben növekedett a lakhatással kapcsolatos problémák száma is.

Az igénybevevők főbb csoportjai

- tartós munkanélküliek
- szakképzetlenek
- rokkant nyugdíjasok
- kis nyugdíjasok
- több gyermekes családok
- aktív korú nem foglalkoztatottak (rendszeres szociális segélyezettek)
- hajléktalanok
- pszichiátriai betegek, szenvedély betegek

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhető. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

h) pozitív diszkrimináció: nem releváns

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Kerületünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta.

A művelődési intézmények programjaikat a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítják.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A váci újságok eljutnak az állampolgárok, felé. A Katona Lajos Városi Könyvtár, valamint az Informatikai Központja segítségével széles körű tájékoztatást kap a lakosság.

Vác Város Önkormányzat közösségi életében jelentős szereppel bír a Madách Imre Művelődési Központ, amely változatos programokat kínál szintén a lakosság számára. (Például a Tavasz Fesztivál program sorozat).

Vác Város Önkormányzata közösségi élet színvonalasabbá tételére véget ért minden év július utolsó hétfőjén megrendezi a Váci Világi Vigalom háromnapos rendezvénysorozatát immáron 21. alkalommal.

A főtér, a Duna-part, a Zenepavilon, a Vörösház, a templomok adnak igényes helyet a különböző rendezvényeknek, minden évben újabb tartalommal bővül a rendezvény választéka. Képzőművészet, komoly- és könnyűzene, a dzsessz, a tánc, színházi produkciók iránt érdeklődők megtalálhatják kedvenc előadásukat, valamint a gyermekek részére sok-sok játékos program és kirakodó vásár kerül megrendezésre.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Vác Városában hány fő vállalja magát roma kisebbséghez tartozónak. Vác-on roma nemzetiségi önkormányzata működik mely együttműködési megállapodással rendelkezik a Váci Polgármesteri Hivatallal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliek száma megnövekedett (48,7%) három év alatt 10%-os növekedést mutat.	Közfoglalkoztatás, komplex munkaerő-piaci programok, segítségnyújtás az önéletrajz elkészítéséhez, állásinterjúra való felkészítés képzések a Munkaügyi Hivatal által.
Személyes szociális gondoskodásban részesülők számának növekedése a tartós munkanélküliség következménye	Családsegítő szolgálat munkavállalást segítő technikák, munkavállalási tanácsadási terv igénybevételére. Információ eljuttatása érintett célcsoportokhoz. Megvalósítás önkéntesek bevonásával (középiskolások)
Személyes szociális gondoskodásban részesülők számának növekedése a tartós munkanélküliség következménye	Kapcsolatfelvétel a Váci Munkaügyi Hivatallal. A Munkaügyi hivatal által nyújtott szolgáltatásokról információ eljuttatása a célcsoport felé

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Vác állandó népesség alakulása
2008-2012

Évek	Állandó népesség száma		Férfiak		Nők		0-18 év		19-60 év		61 év felettiek	
	száma	%	száma	%	száma	%	száma	%	száma	%	száma	%
2008.	35.096		16.857	48	18.239	52	6.642	19	21.599	61,5	6.855	19,5
2009.	35.164		16.852	47,9	18.312	52,1	6.616	18,8	21.522	61,2	7026	20
2010.	35.158		16.820	47,8	18.338	52,2	6.529	18,6	21.473	61	7.156	20,4
2011.	35.057		16.813	47,9	18.244	52,1	6.438	18,4	21.300	60,8	7.319	20,8
2012.	34.114		16.034	47	18.080	53	6.345	18,6	20.810	61	6.959	20,4

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal, Települési Szolgáltatási Rendszer

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

• Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

• A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

• A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthon nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

• A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembé vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni¹⁰. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)¹¹

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balettművészeti életjáradékban,
5. átmeneti bányászjáradékban,
6. időskorúak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, akinek a gyermeke

- legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való tényleges részvételt, valamint legalább két hónapon keresztül óvodába jár a kérelem benyújtását megelőzően
- önkéntes nyilatkozatot tesz, hogy gyermekének három éves korában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen pénzbeli támogatást folyósít.

¹⁰ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet Gyvt.-ben rögzített definíciója a sablon készítésekor még nem ismert.

¹¹ Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

a) veszélyeztetett és védelembé vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. A HEP során ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standarjainak hiányosságai és a környezettanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot – gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének. A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, váci Járási Hivatal Gyámhivatala a gyermeket védelembé veszi.

A védelembé vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának segítése és ellátások megszervezése, szülői nevelés támogatása érdekében a gyámhatóság a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeli ki és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedéseket tesz, (pl. a szülő kötelezése, hogy vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátást, orvosi ellátást) valamint magatartási szabályokat állapít meg a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében. A védelembé vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát. A védelembé vétel indokoltsága évente felülvizsgálatra kerül.

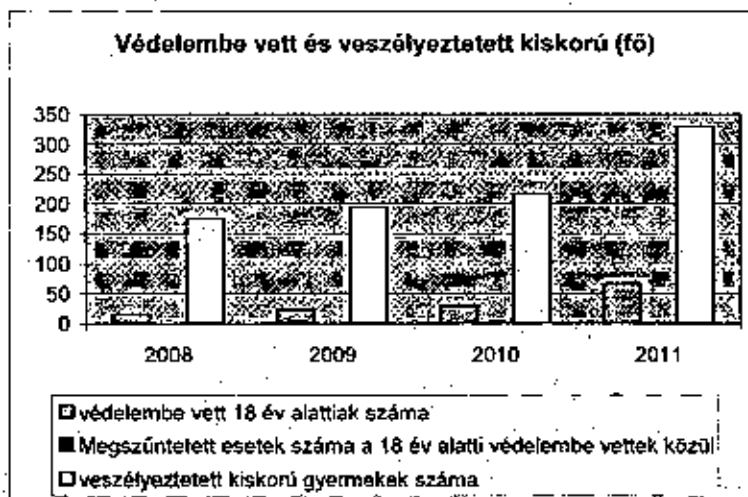
Eredményes védelembé vétel esetén a gyámhatóság a hatósági intézkedést megszünteti. Ha a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn és alappal feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése a családi környezetben biztosítható, a védelembé vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelembé vételének fennállása során – a családi pótlék gyermek után járó összegének 100%-a erejéig – a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat a gyámhatóság.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása legfeljebb hat hónap időtartamra, a döntést követő második hónap első napjával kezdődően rendelhető el.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	15	0	175
2009	28	0	194
2010	47	0	216
2011	62	0	329
2012	71	0	369

Forrás: TeIR, KSH Istar

Iskoláztatási támogatás felfüggesztése, szüneteltetése és a védelembe vétel elrendelése

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének intézménye 2010. augusztus 31-től került bevezetésre, melynek a célja: a tankötelezettség teljesítésének előmozdítása, gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése.

A gyermek igazolatlan hiányzása esetén a közoktatási intézmény igazgatója jelzi a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes gyámhatóságnak, az igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak a számát, ha az adott tanévben elérte a tízet, illetve az örvenet. A jelzéssel egyidejűleg megküldi a gyámhatóságnak a tankötelezettség nem teljesítésének okait és a tankötelezettség teljesítésének előmozdítására vonatkozó javaslatát tartalmazó írásbeli véleményét.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének időtartama alatt a gyermek után járó iskoláztatási támogatás az önkormányzatnál megnyitott családtámogatási folyószámlán kerül gyűjtésre, ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül a családtámogatási folyószámlára érkező iskoláztatási támogatás havonta kifizetésre kerül kirendelt eseti gondnok útján.

A felfüggesztés megszűntetését követően a felfüggesztés időtartama alatt a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatás teljes összegét természetbeni formában kell a gyermek számára nyújtani. Az iskoláztatási támogatás természetbeni formában történő nyújtását a gyámhatóság által kirendelt eseti gondnok biztosítja.

A 2012. augusztus 31-ét követő változás következtében az igazolatlan iskolai hiányzás következményei szigorodtak, ha a gyermek (fiatal felnőtt) a felülvizsgálattal érintett időszakban

- több mint öt kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul mulasztott, a gyámhatóság határozatával megszünteti az iskoláztatási támogatás felfüggesztését, valamint ezzel egyidejűleg intézkedik az iskoláztatási támogatás szüneteltetésének kezdeményezése és a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatásnak a központi költségvetés családi pótlék előirányzat javára történő visszafizetése iránt.

2012. augusztus 31-ét követően tehát a felfüggesztés jogintézménye megszűnt, helyette a szüneteltetés lépett életbe.

A védelembe vételi eljárások nagy része az igazolatlan hiányzásokkal összefüggő gyámhatósági feladatok, azaz az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, szüneteltetése miatt indult.

Ezekben az esetekben a gyámhatóság nem mérlegelhette a védelembe vétel szükségességét – az igazolatlan hiányzásokra tekintettel minden esetben védelembe veszi a gyermeket.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével, szüneteltetésével egyidejűleg védelembe vett gyermekek védelembe vételét és az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének, szüneteltetésének indokoltságát háromhavonta vizsgáltuk felül.

b) Pénzbeni és természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Gyvt. értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult természetbeni (többek között a gyermekéktéztes normatív kedvezményének, tankönyv-támogatásnak) kedvezmények igénybevételére.

Továbbá, ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság a tárgyév augusztus 01-jén, illetve ha a tárgyév november 01-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára, illetve a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatásként - fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány – kerül átadásra a szülő vagy a törvényes képviselő részére. (Erzsébet utalvány 2012. november 01-től, előtte pedig postai úton készpénzben kapták meg 1 évben kétszer az egyszeri gyermekvédelmi kedvezményt.)

Az a gyermek jogosult kedvezményre, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (37.050.- Ft), gyermekét egyedül nevelő szülő, valamint súlyosan fogyatékos, tartósan beteg gyermek esetén 140 %-át (39.900.- Ft). A jogosultságot 1 évre a jegyző állapítja meg.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

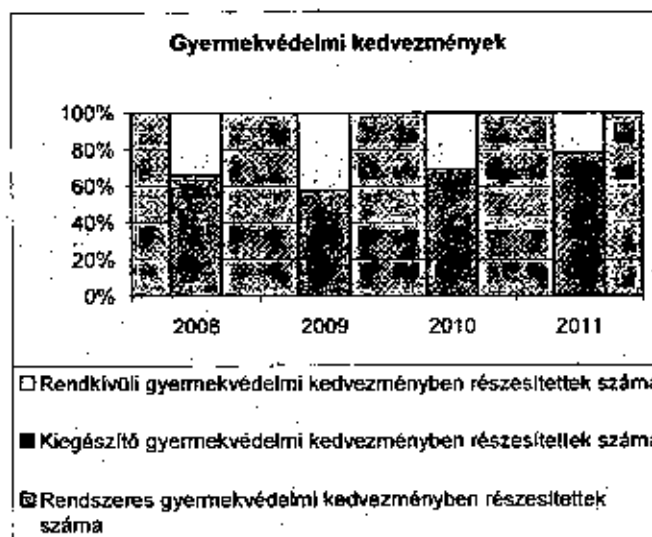
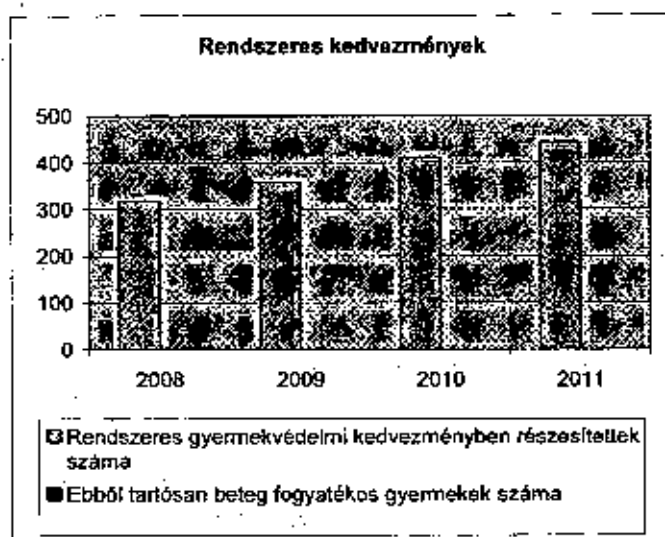
A települési önkormányzat képviselő-testülete a gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

A támogatás annak a családnak, szülőnek (törvényes képviselőnek) állapítható meg, ahol a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 160%-át, (45.600.- Ft) tartós beteg vagy fogyatékos, illetve gyermekét egyedül nevelő szülő esetén 180 % (51.300.-Ft).

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	322	0	0	0	217
2009	385	0	1	0	263
2010	419	0	1	0	253
2011	456	0	3	0	169
2012	511	0	3	0	190

Forrás: váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban vagy nyugdíjszerű szociális pénzellátásban részesül.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás havi összege - gyermekenként - az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 százaléka, (6.270,- Ft) fedezetét a központi költségvetés biztosította. A jogosultságot a jegyző állapítja meg határozatlan időre, éves felülvizsgálattal egybekötve.

Óvodáztatási támogatás

2009. január 01-től a Gyvt. alapján óvodáztatási támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek szülője jogosult, aki a három, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, s gondoskodik a gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, valamint önkéntes nyilatkozatot tesz arról, hogy a gyermekének 3 éves koráig legfeljebb az iskola 8. évfolyamát sikeresen befejezte. A támogatást a jegyző állapítja meg június és december hónapban. Összege első alkalommal 20.000.- Ft/gyermek, ezt követően esetenként 10.000.- Ft/gyermek.

Évek	Támogatottak száma	Megszüntetés	Felhasznált összeg (e Ft)
2009.	14	1	240
2010.	24	1	540
2011.	25	7	590
2012.	27	3	600

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Beiskolázási segély

Beiskolázási segély annak a családnak állapítható meg, ahol a gyermek általános, középfokú oktatási intézmény nappali tagozaton folytat tanulmányokat, és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 160%-át (45.600.- Ft). A beiskolázási segély összegét évente az Egészségügyi és Szociális Bizottság határozza meg. Nem jogosult az ellátásra az a gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Évek	Támogatottak száma	Elutasítottak száma	Felhasznált összeg (e Ft)	Támogatási összegek
2008	259	43	4.403	17.000.- Ft/gyermek
2009	289	46	4.579	15.550.- Ft/gyermek
2010	225	39	3.195	9.000.- 18.000.- Ft/gyermek
2011	233	20	3.980	10.000.- 20.000.- Ft/gyermek
2012	199	18	2.985	11.250.- 15.000.- Ft/gyermek

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Gyermkekétkeztetési térítési díj támogatás

Vác Város önkormányzata az oktatási-nevelési intézményekben étkező gyermekek számára a Gyvt.-ben előírt normatív támogatáson túl a rászoruló gyermekek számára további étkezési térítési díj támogatást állapít meg annak a 18. életévét be nem töltött gyermeknek, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 160%-át (45.600.- Ft)

Évek	Támogatottak száma	Elutasítottak száma	Felhasznált összeg (e Ft)	Támogatás mértéke (fizetendő díj %)
2008	272	11	10.653	75
2009	253	21	10.000	75
2010	250	23	9.960	80
2011	217	15	10.062	70
2012	186	11	8.167	75

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Tanulmányi támogatás

Tanulmányi támogatás nyújtható azoknak a felsőoktatásban tanuló váci fiataloknak, akik szociálisan rászorulóak és tanítatásuk a családjuk számára olyan megterhelést jelent, amely a megélhetésüket veszélyezteti.

Évek	Támogatottak száma	Elutasítottak száma	Felhasznált összeg
2009.	24	5	960.000.-
2010.	25	11	1.062.500.-
2011.	19	8	807.500.-
2012.	28	2	1.190.000.-

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Vác Város önkormányzata az oktatási-nevelési intézményekben étkező gyermekek számára a Gyvt-ben előírt normatív támogatáson túl a rászoruló gyermekek számára további étkezési térítési díj támogatást állapít meg annak a 18. életévet be nem töltött gyermeknek, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 160%-át (45.600.- Ft)

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkeztetés jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	na	na	na	na	0	na
2009	na	na	na	na	14	na
2010	na	na	na	na	24	na
2011	na	na	na	na	25	na
2012	na	na	na	na	27	121

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedéktjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenek felett álló érdekének érvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Vác városában szegregátumnak nevezett településrész nem található, nem különülnek el egy adott településrészen belül az egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi alap ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi keretét a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adja. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,
 - c) a családi gyermekfelügyelet,
 - d) a házi gyermekfelügyelet,
 - e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Védőnői Szolgálat és Iskola-egészségügy

A területi védőnői szolgálat 9 védőnőből, az iskola-egészségügyi szolgálat 7 iskola védőnőből és 3 iskolaorvosból áll. A védőnői szolgálat szakfelügyeletét a kistérségi szakfelügyelő védőnő a PMKH Váci Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete szervezeti keretein belül látja el. A területi védőnők önálló védőnői tanácsadóknak (Deákvári főút 34/a - 4 védőnői körzet; Zrínyi utca 9 - 2 védőnői körzet), házi gyermekorvos rendelő védőnői tanácsadójában, (Flórián utca 26 - 2 védőnői körzet, Vám u. 5. - 1 védőnői körzet) illetve családlátogatások során látják el feladataikat.

A területi védőnő feladatai: a nővédelem; a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint; a gyermekek gondozása az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig (0-7 éves korig). Az óvodában a védőnői feladatok végzése a módszertani ajánlások alapján: tettség- és tisztasági vizsgálatok negyedévenként, illetve egészségnevelő foglalkozások tartása.

2012. évben a 9 védőnői körzetben összesen 315 gyermek született és 2238 főt gondoztak. A területi védőnői ellátásról szóló 49/2004. SzCSM rendelet szerint egy védőnői körzetben ellátható gondozottak száma 250 fő lehet, mely ellátási érdekből indokolt esetben 25%-kal túlléphető. Vác Városában átlagosan 248 fő gondozott jut egy védőnői körzetre.

2012. augusztus 3-án került megrendezésre a Madách Imre Művelődési Központban az „Anyatejes Táplálás Világnapja” alkalmából rendezett program. A területi védőnők 5. alkalommal hívták meg a gondozott várandós anyukákat, anyukákat és a gyermekeiket. Az ismeretterjesztő előadások és

bemutatók mellett elismerő oklevelet adtak át a gyermekeiket anyatejes táplálásban részesítő kismamáknak.

Az oktatási intézmények egészségügyi ellátása az iskolaorvos és védőnő együttes szolgáltatásából áll. Az iskola-egészségügyi szolgálat tevékenységét a 26/1997 (IX.3.) NM rendelet szabályozza, melyek szerint a következő feladatokat látják el:

- Az iskolaorvos az óvodás korú gyermekek esetében vizsgálatot csak járvány, a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló miniszteri rendelet szerinti fertőző betegség esetén végez.
- Az iskolai tanulók vizsgálata a 2., 4., 6., 8., 10. és 12. évfolyamokban történik. (testsúly-, testmagasság-, vérnyomás-mérés, érzékszervek vizsgálata (látás, hallás), mozgásszervek szűrése). Az orvos a törvényes képviselő részére az orvosi vizsgálat eredményéről tájékoztatást ad.
- Kötelező oltások szervezése, lebonyolítása a 6. és 8. osztályban. (Oltóanyag igénylés, oltási jelentés elkészítése, az oltások teljes körű dokumentációja).
- Tisztasági vizsgálatot végez szeptember, január és április hónapban. Elvégzi az ezzel kapcsolatos teljes körű dokumentációt, negyedévente jelentést készít.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	16	228
2009	16	237
2010	16	238
2011	16	242
2012	16	248

Forrás: TeIR, KSH Tstár, önkormányzati adatgyűjtés

b.) Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkacseréjük, munkacseréjük részvételét elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek kivéve azt, akire névve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

Bölcsődei ellátás

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszere gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Vácott három bölcsőde működik:

- Kőlcsey utcai Bölcsőde 4 gyermekcsoporttal, 9 fő kisgyermeknevelővel
- Szegfű utcai Bölcsőde 3 gyermekcsoporttal és 7 fő kisgyermeknevelővel
- Bölcsőde és Speciális Csoport (Baba u. 2.) 2 bölcsődei és 2 speciális csoporttal és 11 fő kisgyermeknevelővel, 2 fő gyógypedagógussal, 1 fő konduktorral látja el szakmai feladatait.

A Kőlcsey utcai Bölcsőde családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek, a Szegfű utcai Bölcsőde és a Baba utcai Bölcsőde 1 évestől 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmények. Ha a gyermek testi vagy szellemi fejlettsége korának nem megfelelő, annak a gondozási évnek a végéig gondozható bölcsődében, amelyben 4. életévét betölti. A Bölcsőde és Speciális Csoport (Baba u. 2.) alapfeladatán túl végzi (szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján) a fogyatékos gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú nevelését, gondozását is bölcsődei keretek között a gyermek 6 éves koráig.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma

Év	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvételi gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	3	141	n.a	115
2009	3	141	n.a	115
2010	3	134	n.a	115
2011	3	129	n.a	132
2012	3	n.a.	n.a	146

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a mentesmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	7	0
2010	7	0
2011	7	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Fejlesztő Napközi Otthon:

Nappali szociális ellátást nyújtó intézmény, melyben a tanköteles korú, családban élő súlyosan – halmozottan sérült gyermekek és fiatalok ápolása, gondozása, fejlesztése történik a Pest Megyei Önkormányzat 1.sz Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság határozata alapján. A sérülésük súlyossága miatt nem fejlesztő iskolai oktatásban, hanem fejlesztő felkészítésben teljesítik tankötelezettségüket. Szerepe preventív, a családok, egyedül álló szülők munkavállalását, így megélhetését biztosítja az által, hogy gondozást és fejlesztő felkészítést biztosít a gyermek számára. A fejlesztés a teljes gondozás alatt és a tervezett fejlesztési programon keresztül együttesen valósul meg. BEMER készülékkel és Snoczelen terápiával végeznek kezeléseket szakembereink. Szakdolgozók száma: 3 fő gondozónő, 1 fő gyógypedagógus és 1 fő technikai munkatárs. Hetente egy napot konduktor is foglalkozik a gyermekekkel.

	Kihasználatosság 2012.			Feltöltöttség 2012.			Fény. gond.nap
	1. félév	2. félév	Egész év	1. félév	2. félév	Egész év	Éves
Fejlesztő Napközi Otthon	53,67	56,67	55	80,87	81	80,93	1485

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

c) gyermekjóléti alapellátás

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történt nevelésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Gyermekjóléti Szolgálat elsődleges célja a jogszabályokban előírt feladatok teljesítése az egyén, és a családok működőképességének megőrzése, valamint a képesség helyreállítása. A Gyermekjóléti Szolgálat működésében az önkéntesség, a nyitottság és az együttműködő, támogató kapcsolat kialakításának elve a meghatározó. Az egyén és a család társadalmi működőképességének megőrzését, valamint a képességek helyreállítását igyekszik elősegíteni.

A Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásai ingyenesek. Komplex ellátás keretében szociális munkás, jogász, pszichológus segíti a klienseket abban, hogy hozott problémáik megoldódjanak. A Gyermekjóléti Szolgálat természetbeni adományokkal (ruha, élelmiszer) is megkönnyíti a családok mindennapi életét.

A Szociális Szolgáltatások Háza 2007 júliusától kistérségi társulás formájában végzi munkáját, melynek hivatalos megnevezése Vác Város Önkormányzat Szociális Szolgáltatások Háza Vác-Püspökszilágy Gyermekjóléti Társulás.

A fenntartója Vác Város Önkormányzata és Püspökszilágy Község Önkormányzata. A Szociális Szolgáltatások Házának részegységként működik a gyermekjóléti szolgálat.

A Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekek érdekeit szem előtt tartó segítség-nyújtás során gondozási feladatokat lát el:

- alapellátásban gondozott családok,
- védelembe vett gyermek családjának,
- a családjából kiemelt (ideiglenes hatállyal elhelyezett és átmeneti nevelésbe vett) gyermek vér szerinti családjának gondozása és utógondozás esetén.

A Gyermekjóléti Szolgálat a különböző gondozási formák keretében megjelenők és az egyszeri segítséget kérők számára az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- segítő-beszélgetés, információnyújtás
- a hivatalos ügyek intézésének segítése, ellátáshoz juttatás

- szakvélemények beszerzése, konzultáció,
- más szakember által nyújtott szolgáltatások megszervezése
- a család otthonában történő meglátogatása
- krízisintervenció
- jogi segítségnyújtás, pszichológiai konzultáció vagy terápia biztosítása
- esetmegbeszélések összehívása, felülvizsgálati, védelembe vételi, elhelyezési tárgyalásokon való részvétel,
- eseti gondnoki feladat.

A Gyermekjóléti Szolgálat a törvényben meghatározott módon a szervezés körében az alábbi feladatokat látja el:

- szabadidős programok szervezése,
- veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,

A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője a munkafeladatok elosztása során törekszik arra, hogy lehetőség szerint egyenlő legyen a terhelés a kollégákon, igyekszik figyelembe venni az esetek elosztásakor az egyéni kvalitásokat, valamint a kliensek elvárásait is. Megítélésünk szerint a segítő kapcsolatban a partneri viszony és személyes szimpátia is nagyon fontos.

A következő táblázat a Gyermekjóléti Társulás gondozási tevékenységét szemlélteti az ellátott gyermekek száma és a gondozási formák típusa szerint.

Gondozási forma	Alapellátás			Védelembe vétel			Ideiglenes hatályú elhelyezés			Átmeneti nevelés		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Gyermekek száma	273	262	288	47	62	71	---	3	1	41	31	23
Családok száma	200	186	198	39	58	56	---	2	1	29	18	14

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Vác gondozási esetszám (összesen)			
Ev	2010	2011	2012
Gyermek	364	354	389
Család	271	264	275

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

A Püspökszilágyon gondozott gyermekek számának alakulása az elmúlt három évben

Gondozási forma	2010	2011	2012	
	Alapellátás	Alapellátás	Alapellátás	Védelembe vétel
Püspökszilágy gondozási esetszám	12	9	14	2

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

2012 évben a gondozott gyermekek száma 35 fővel, az ellátott családok száma 11-gyel nőtt. Jelentős változás az elmúlt három évben nem volt a gondozottak számát illetően. Püspökszilágyon 2012-ben 14 gyermeket alap, 2 gyermeket védelembe vétel mellett gondoztunk.

Évek	Védelembe vett gyermekek száma
2009	28
2010.	47
2011.	62
2012.	71

Továbbra is nagy arányban növekednek a védelembe vételi esetek. A növekedést elsősorban az 50 tanórát meghaladó igazolatlan hiányzást automatikusan magával hozó védelembe vételi határozat és az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének, szüneteltetésének jogintézménye okozta.

Szakmai tevékenység alkalmazainak száma az elmúlt 3 évben

Szakmai tevékenység típusai	Tevékenység száma		
	2010	2011	2012
Információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés	1498	1991	3092
Családlátogatás	555	479	920
Közvetítés más szolgáltatásba	77	244	279
Védelembe vételi tárgyalás, felülvizsgálat, elhelyezési tanácskozáson részvétel	138	186	107
Konfliktuskezelés	342	236	303
Örökbe fogadással kapcsolatos intézkedés	3	1	
Pszichológiai tanácsadás	266	252	386
Adományozás	382	839	955

Jelzőrendszer megnevezése	Küldött jelzések száma		
	2010	2011	2012
1. Egészségügyi szolgáltató	27	16	36
Ebből (1-ből): védőnői jelzés	23	9	19
2. Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	25	29	31
3. Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	28	9	19
4. Átmeneti gondozást biztosítók	16	7	10
5. Köznevelési intézmény	265	274	228
6. Rendőrség	17	12	9
7. Ügyészség, bíróság	18	8	22
8. Pártfogó felügyelet	4	3	1
9. Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	10	1	1
10. Allampolgár	5	7	15
11. Önkormányzat, jegyző, (gyámhivatal 2010-től)	389	270	253
12. Összesen	804	636	625

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

A táblázatból kitűnik, hogy a rendőrkapitányság jelzései évről évre csökkennek.

A legaktívabb jelzőrendszeri tagok: a gyámhatóság, valamint a közoktatási intézmények, melynek oka a törvényi kötelezettség mellett az iskolai szociális munka megléte, melynek során kéthetente egy alkalommal 2 óra időtartamban, az általános iskolákban „ügyelnek” a családgondozók.

A leggyakrabban kezelt problémátípusok statisztikai adatai az elmúlt három évben

PROBLEMA TÍPUSA	2010	2011	2012
1. Anyagi megélhetési, lakhatással összefüggő	126	142	218
2. Gyermeknevelési problémák	116	141	138
3. Gyermekintézménybe beilleszkedési zavar	95	110	134
4. Magatartás és teljesítményzavar	76	136	152
5. Családi konfliktusok	125	143	189
6. Szülők, család életvitel	135	124	144
7. Szülői elhanyagolás	54	52	132
8. Családon belüli bántalmazás, elhanyagolás	21	38	94
9. Fogyatékoság, retardáció	19	21	27
10. Szenvedélybetegség	14	28	45
11. PROBLÉMÁK SZÁMA ÖSSZESEN:	781	935	1273

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Fontos kihangsúlyozni, hogy nem esetekről, hanem kezelt problémákról van szó.

Megfigyelhető, hogy egyre súlyosbodó és emelkedő tendenciát mutatnak az anyagi, megélhetési és lakhatással összefüggő, a magatartási és teljesítmény zavar, és a családi konfliktusok kategóriái. Az anyagi gondokkal küzdő családok problémáját adományokkal, felajánlásokkal alkalmanként lehet segíteni, illetve a gyermekjóléti szolgálat a civil, egyházi szervezetekkel együttműködve közösen próbálja kielégíteni az igényeket és enyhíteni a felmerülő krízishelyzeteket. Egyre több a „sokproblémás”, krízisbe kerülő család.

A családi konfliktusok száma 143-ról 189-re nőtt az elmúlt évhez viszonyítva. A folyamatosan működő családi konzultációval, konfliktushelyzetekben való közvetítéssel segítünk az ilyen esetekben. Ezzel a lehetőséggel a hatóságok: bíróság, gyámhatóság, gyámhivatal, rendőrség is egyre inkább él.

A családon belüli bántalmazás, elhanyagolás több mint duplájára nőtt. Ennek fő magyarázata, hogy az újradefiniált nevelési elhanyagolás (lelki elhanyagolás) az iskolalátogatási kötelezettség elhanyagolását, vagy a fejlesztési, egészségügyi szolgáltatások igénybevételének elmulasztását jelenti, így a hozzánk küldött jelzések alapján már sokkal könnyebben számszerűsíthetők.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

Bölcsődei ellátás

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Vácoit három bölcsőde működik:

- Kőlcsey utcai Bölcsőde 4 gyermekcsoporttal, 9 fő kisgyermek nevelővel Szegfű utcai Bölcsőde 3 gyermekcsoporttal és 7 fő kisgyermeknevelővel.
- Bölcsőde és Speciális Csoport (Baba u. 2.) 2 bölcsődei és 2 speciális csoporttal és 11 fő kisgyermeknevelővel, 2 fő gyógypedagógussal, 1 fő konduktorral látja el szakmai feladatait.

A Kőlcsey utcai Bölcsőde családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek, a Szegfű utcai Bölcsőde és a Baba utcai Bölcsőde 1 évestől 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmények. Ha a gyermek testi vagy szellemi fejlettsége korának nem megfelelő, annak a gondozási évnek a végéig gondozható bölcsődében, amelyben 4. életévét betölti. A Bölcsőde és Speciális Csoport (Baba u. 2.) alapfeladatán túl végzi (szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján) a fogyatékos gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú nevelését, gondozását is bölcsődei keretek között a gyermek 6 éves koráig.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Családok Átmeneti Otthona

Vác Város Önkormányzata a Support Alapítvány erdőkertesi Családok Átmeneti Otthonával kötött ellátási szerződést egy család elhelyezésére. Ezzel biztosítja az átmeneti ellátás törvényi előírását. **2010-ben 2 család 7 gyermekét, míg 2011-ben 3 család 8 gyermekével együtt került családok átmeneti otthonába. 2012-ben nem történt elhelyezés, „csak” egy család két gyermekeivel maradt az otthonban az előző évről, de ők is visszakértek az önkormányzati lakásukba, az ellátás megszűnésevel.** Jellemző, hogy több esetben voltunk családokkal meglátogatni a Családok Átmeneti Otthonát, de ezzel sokszor sikerült a vér szerinti családot „mozgósítani”, akik végül befogadták hozzátartozóikat.

Családi Átmeneti Otthonának célja, hogy az intézménybe bekerülő családok erőforrásai olyan mértékben megerősítésre kerüljenek, hogy a gondozási idő letelte után, az intézményen kívül is tudjanak önállóan vagy kis segítséggel működni. Különös figyelmet fordítanak a munkaerőpiacra való re-integrációra, a hospitalizáció elkerülésére, a gyermekek fejlesztésére.

Az intézmény bemutatása

Az otthon a település központi részén, kertvárosi övezetben helyezkedik el. Ez a szocializáció szempontjából jelentős; hiszen a lakók napi kapcsolatba kerülnek a szomszédokkal, ami egyrészt mintát jelent részükre, másrészt gyakran segítséget (pl. munkalehetőség, adomány).

A 40 fő lakó két egymás melletti épületben kerül elhelyezésre, (családi ház jellegű épületek) 14 lakószobával rendelkeznek. A gyermekek részére az otthonon belül játszódóudvar került kialakításra.

A gondozott családok főbb jellemzői

Az utóbbi években bekerülő családok jelentős része több problémával kénytelen szembe nézni, egyre nehezebb sorsú családok kerülnek az otthonba, amely mindenekelőtt a szegénységet jeleníti, de legalább ilyen nagyságrendű probléma a családi háttér, a természetes segítő kapcsolatok hiánya. (Pl. Egyedül álló anya-több gyermekkel, férj, élettárs, szülői háttér nélkül). Jellemző az alacsony iskolai végzettség és a munkaerő piaci tapasztalat hiánya.

Az intézmény 2012. évben az erdőkertesi otthonban 40 férőhelyen 28 családot, 62 gyermeket látott el. Az ellátást igénybe vevő családok 32 %-a családon belüli erőszak, 20 %-a életvezetési probléma, 48 %-a lakhatási krízis miatt vette igénybe az ellátását.

A gondozottak ellátásának javítása személyes közreműködésükkel

A 2300 négyzetméteres kertben a gondozottak bevonásával burgonyát és zöldségfélét ültettek, amely javítja ellátásukat. Fontosnak tartják a személyes munkájukat, hiszen akkor láthatják annak eredményét, és a rendszeres foglalkoztatás elősegítheti munkaerő piaci szocializációjukat.

Élelmiszer segély-akciók

Az élelmiszerbankkal történő együttműködés keretében jelentős mennyiségű élelmiszert tudnak biztosítani a lakóknak. A tartós élelmiszerek közül: liszt, cukor, tészta, vitaminkészítmények, keksz. Friss fogyasztásuk: darált hús, felvágottak, pácolt hal, citrom, jégkrém, ceket lefagyasztják, s hosszabb távon is fel tudják használni.

A szakmai munka általános jellemzői

Az intézményi férőhely betöltése előtt a családdal gondozási szerződést kötnek. A szerződés vállalásokat tartalmaz a család (házirend elfogadása, gondozási terv elfogadása, stb.) és a gondozószemélyzet részéről.

A gondozási terv azokat az egymásra épülő lépéseket, feladatokat tartalmazza, melyek megvalósulásával a család önálló életvezetési képessége fenntartható, esetleg visszaállítható. A főbb prioritások: család kohéziójának erősítése, munkaerő-piaci integráció, családi gazdálkodás racionalizálása, előtakarékosági program.

Jogi tanácsadás

Intézményünkben lehetőség nyílik arra, hogy jogi probléma esetén rendszeresen jogással konzultáljanak a családok. Jogászuk jogi tanácsadást, iratszerkesztési feladatokat lát el. Leggyakoribb jogi problémák tulajdoni viták, gyermekelhelyezés, munkajogi és büntetőjogi kérdések.

Intézményi kapcsolattartás koordinálása

A családok sikeres kigondozása érdekében az intézmény szoros kapcsolatot tart a családot előzetesen gondozó vagy a család felvételét kezdeményező gyermekjóléti szolgálattal, közoktatási intézménnyel, gyámhatósággal, egyéb szervezetekkel.

Munkaerő-piaci re-integráció előkészítése

Az intézmény munkaerő-piaci szempontból frekvenciált térségben található. Klienseink könnyen megközelíthetik a térség jelentősebb településeit (Gödöllő, Veresegyház, Fót, Vác, Budapest), munkahelyi beilleszkedésüket az intézmény támogatja, munkaerő-piaci információk biztosításával, önéletrajz megfogalmazással, esetlegesen gyermekfelügyelet biztosításával.

Statisztikai elemzések

Az Intézményben elhelyezést nyert váci család által igénybevett gondozási napok száma 2012-ben összesen 604 gondozási nap. Az ellátás fő indoka bántalmazás volt, amely az anya és a gyermekek ellen is irányult.

	0-5 év	6-10 év	11-15 év	16-18 év	Összesen
Fiú	0	0	1	0	1
Lány	0	0	0	0	0
Összesen	0	0	1	0	1

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

g.) Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó adatok

A Gyvt. 151. §-a értelmében a gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni:

- a bölcsődében,
- az óvodában,
- az általános iskolai, továbbá - ha külön jogszabály másképpen nem rendelkezik - középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében,
- a szociális nyári gyermekétkeztetés keretében nyújtott étkeztetésre.

Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik a települési önkormányzat az általa fenntartott óvodában, valamint a közigazgatási területén fenntartott nevelési-oktatási intézményben a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést.

Kedvezmények:

- a.) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át,
- b.) az a) pont alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át,
- c) három- vagy többgyermekes családoknál gyermekeként az intézményi térítési díj 50%-át, kedvezményként kell biztosítani (továbbiakban: normatív kedvezmény).

A normatív kedvezmény csak egy jogcímen vehető igénybe. A normatív kedvezményt a tanuló után a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig kell biztosítani.

A gyermek lakóhelye szerint illetékes önkormányzat, illetve a nevelési-oktatási intézmény vezetője a gyermek egyéni rászorultsága alapján további gyermekenkénti kedvezményt állapíthat meg.

Szociális nyári gyermekétkeztetés

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

Vác Város Önkormányzata a 16/2011.(IV.29.) NEFMI rendeletek megfelelően a 2012. évben is megszervezte a rászoruló, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek nyári étkeztetését 2012. június 18 – augusztus 17 között, melyet az Árpád Fejedelem Általános Iskola napi egyszeri meleg étel formájában biztosított.

Igényfelmérésben és a lebonyolításban a nevelési-oktatási intézmények pedagógusai mellett segítséget nyújtottak a gyermekjóléti szolgálat család gondozói.

A pályázati feltételek 2011. évtől változtak. Önkormányzatunk saját költségvetéséből önerőt biztosított az étkezéshez, valamint vállalta a szabadidős programok biztosítását. Szociális Szolgáltatások Háza segítséget nyújtott a szabadidős programok biztosításához.

Étkeztetésben részesülő gyermekek száma: 121 fő, melyből

a támogatásból nyári étkeztetésben részesülő kiskorú gyermekek tényleges száma: 54 fő,

saját finanszírozásból nyári étkeztetésben részesülő kiskorú gyermekek száma: 67 fő

Az igényelt és kiutalt állami támogatás összege: 1.326.600.- Ft (önerő + programok vállalása végett)

1.069.200.- Ft ténylegesen kiutalt támogatási összeg a pályázat alapján.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmazottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszűntetése során.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		11	
Hány településtől járnak be a gyermekek		26	
Óvodai férőhelyek száma		1067	
Óvodai csoportok száma		45	
Az óvoda nyitvatartási ideje		6,30-17 h	
A nyári óvoda-bezárás időtartama:		4 hét	
Személyi feltételek		Fő	Hianyó létszám
Óvodapedagógusok száma		93	-
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		86	-
Gyógypedagógusok létszáma		1	-
Dajka/gondozónő		47	-
Kisegítő személyzet		14,5	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai nevelés feladatai körében kerül megrendezésre a sportnap fesztivál, kirándulások, szülőkkel közösen szervezett szabadidős programok megvalósítása, illetve nyílt napok megszervezése.

Év	Oktatási intézmények											
	Óvoda (db)		Általános iskola (db)		Középfokú oktatási intézmények (db)		Kollégium (db)		Alapfokú művészeti oktatási intézmény (db)		Középfokú művészeti oktatási intézmény (db)	
	önk.	egyéb	önk.	egyéb	önk.	egyéb	önk.	egyéb	önk.	egyéb	önk.	egyéb
2007	11	3+1	5	2+3	4	4	2	3	1		1	
2008	11	3+1	5	2+3	4	4	2	3	1		1	
2009	11	3+1	5	2+3	4	4	2	3	1		1	
2010	11	3+1	5	2+3	4	4	2	3	1		1	
2011	11	4+1	5	2+3	4	4	1	3	1		1	

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	n.a.	55	1.298	15	1.203	3
2009	n.a.	55	1.300	15	1.222	3
2010	n.a.	56	1.337	15	1.200	3
2011	n.a.	57	1.325	16	1.235	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

Tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	Általános iskolások száma	Napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	1.642	1.684	3.326	1.494	44,9
2011/2012	1.632	1.648	3.280	1.515	46,2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

Tanév	Általános iskolai osztályok száma			Általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			Általános iskola feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
	2010/2011	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.	0
2011/2012	n.a.	n.a.	0	n.a.	n.a.	0	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezték a nappali oktatásban

Tévev	8. évfolyamot eredményesen befejezték száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	db	%
2010/2011	536	93,8
2011/2012	551	92

Forrás: TeJR, KSH Tstar

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Veszélyeztetett gyermekek száma 5 év alatt a duplájára nőtt. Rendezetlen családi háttérből induló gyermek hátránnyal indulnak az életben	Problémás családok felderítése, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat bevonása
Hátrányos helyzetű gyermekek korai iskolai lemorzsolódása	A hátrányos helyzetű tanulni/továbbtanulni vágyó fiatalok támogatása, ösztöndíj program. Fejlesztő programok pszichológusok, pedagógusok bevonásával
Magas a 2H és 3H-s gyermekek száma a településen	Hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának csökkentése, felzárkóztatás oktatás terén, szabadidős programok, nyári táborok biztosítása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkacsoport-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

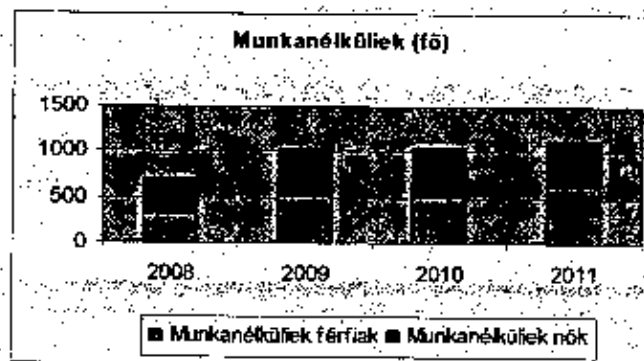
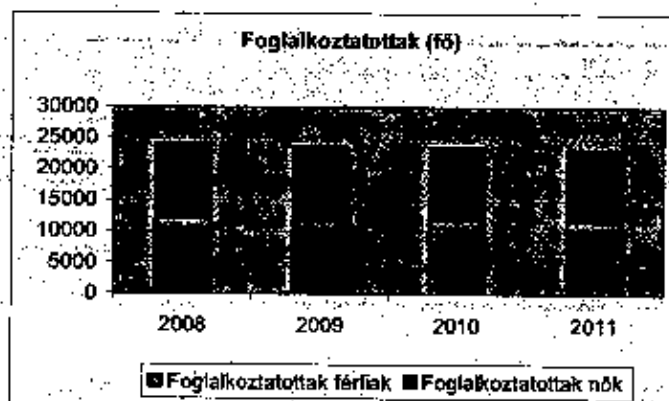
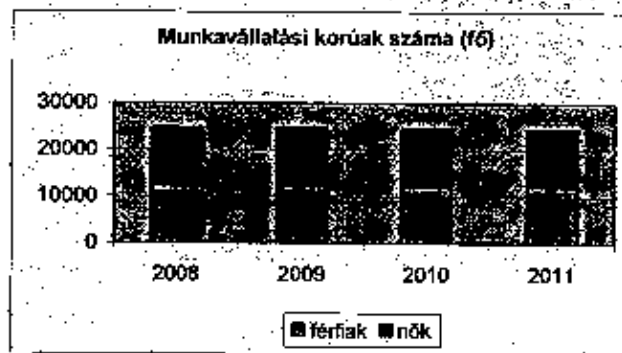
Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	12.256	12.557	11.941	12.160	315	397
2009	12.229	12.496	11.715	11.982	514	514
2010	12.221	12.478	11.704	11.937	517	541
2011	12.172	12.347	11.561	11.812	611	535

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

5.2 A munkacso-piaci és családi feladatok összegeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkacso-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott, a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás, a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)¹²

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Vedőnők száma	0-3 év közötti gyermkek száma	Átlagos gyermekszám vedőnőnként
2008	16	1.015	228
2009	16	1.065	237
2010	16	996	238
2011	16	979	242
2012	16	n.a.	248

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Vác városában a családi konfliktusok száma 143-ról 189-re nőtt az elmúlt évhez viszonyítva. A folyamatosan működő családi konzultációval, konfliktushelyzetekben való közvetítéssel segítünk az ilyen esetekben. Ezzel a lehetőséggel a hatóságok: bíróság, gyámhatóság, gyámhivatal, rendőrség is egyre inkább él.

A családon belüli bántalmazás, elhanyagolás több mint duplájára nőtt. Ennek fő magyarázata, hogy az újradefiniált nevelési elhanyagolás (lelki elhanyagolás) az iskolalátogatási kötelezettség elhanyagolását, vagy a fejlesztési, egészségügyi szolgáltatások igénybevételének elmulasztását jelenti, így a hozzánk küldött jelzések alapján már sokkal könnyebben számszerűsíthetők.

¹² Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

5.5 Krízis helyzet

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások: Lásd HEP 4.3. f)

5.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Nők szerepe a helyi közéletben: Képviselő Testület 14 tagból áll melynek megoszlása 12 férfi 2 nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nem releváns.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kisgyermekes és várandós anyák hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon	Rugalmas foglalkoztatási lehetőségek, óvoda napközi gyermekfelügyelet biztosítása
A korai terhesség következtében a védelemben vett gyermekek száma nőtt	Felvilágosító előadások, tanulmányok befejezésének segítése gyermek mellett
Túlterheltség, "anya" hiánya, családi elfoglaltságok aránytalansága, alkalmazkodás hiánya	Sztratégia kidolgozása munkaerőpiaci szereplőkkel "6 órás munka - 8 órás bér" (alkalmazkodás)
Családon belüli erőszak jelenléte megduplázódott	Az egészségügyi programok lehetőségéről menálhigiénés előadások szervezése az érintett családok részére. Drog és alkohol prevenciók előadások biztosítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Egyre több olyan háztartás van, amelyekben csak idős emberek, vagy idősök is élnek. Minél idősebb személyről van szó, annál nagyobb az esélye annak, hogy az illető egy-személyes háztartást tartson fenn. A statisztikai adatok alapján az utóbbi években erősödni látszik az a tendencia, hogy az idős emberek ameddig csak el tudják látni magukat, még a megözvegyülés után sem költöznek össze gyermekeikkel, unokaikkal, hanem megpróbálnak önállóan élni. Ennek ellenére a családi kapcsolatoknak nagy jelentőségük van az idős emberek életében. A feleslegesség tudata, a bizonytalanságérzet akkor is fizikai-lelki hanyatlást idézhet elő, ha az idős emberek viszonylag kiegyensúlyozott anyagi kondíciók között élnek.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

- saját jogú, és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj,
- a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatárak betöltése után saját jogú nyugellátást nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a Váci Járási Hivatal állapítja meg.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

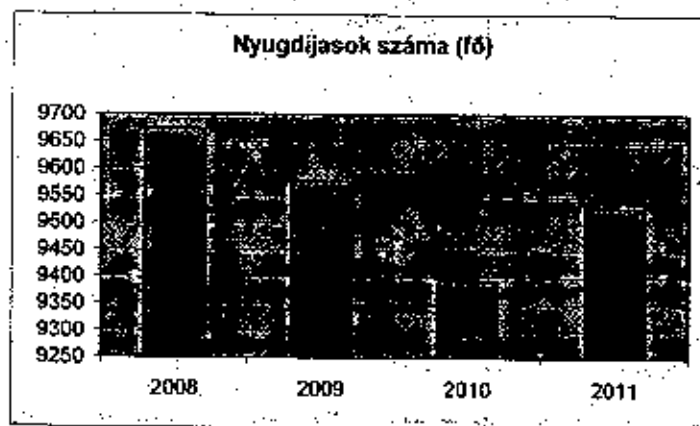
Év	65 év feletti állandó lakosok fő	0-14 éves korú állandó lakosok fő	Öregedési index %
2001	4.446	3.772	117,9
2008	5.239	5.044	103,9
2009	5.375	5.064	106,1
2010	5.453	5.006	108,9
2011	5.565	4.973	111,9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

Év	Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak fő	Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők fő	Összes nyugdíjas fő
2008	3.777	5.896	9.673
2009	3.786	5.792	9.578
2010	3.767	5.626	9.393
2011	3.787	5.743	9.530

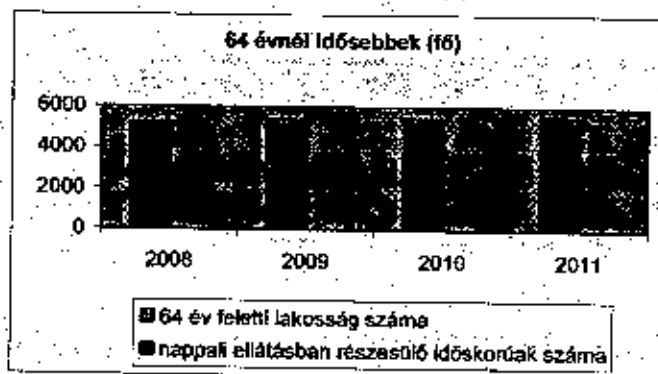
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	64 év feletti lakosság száma		Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	%	fő	%
2008	5.239		44	1
2009	5.375		45	1
2010	5.453		39	1
2011	5.565		42	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

Év	Időskorúak járadékában részesülők száma
2008	4
2009	4
2010	5
2011	5
2012	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Váci Polgármesteri Hivatal

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel ha speciális tudással rendelkezik.

Önkormányzatunk „Idősbarát önkormányzat” címmel rendelkezik, ez tükrözi, hogy a Képviselő-testület kiemelten kezeli az időseket, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a kerület minden állampolgára részére biztosított.

Ebben a pontban az idősek által igénybe vehető alapszolgáltatásokra és szakosított ellátási formákra javasolt kitérni:

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A személyes gondoskodás keretében Vác Város Önkormányzata az időskorúak vonatkozásában a szociális alapszolgáltatások közül étkeztetést, házi segítségnyújtást, idősek nappali ellátását és idősek bentlakásos ellátását biztosítja.

Idősek Klubja

Az Idősek Klubja részlegei biztosítják Vác város közigazgatási területén élő, állandó tartózkodási hellyel bíró, rászorult személyek nappali ellátását 8 órai nyitva tartás mellett.

Az ellátás során biztosított a gondozottak számára: a napi háromszori főétkezés, a szükség szerinti alapellátásban való részesítés, a szakorvosi ellátáshoz való hozzájutás szervezése. Biztosított továbbá a személyi tisztálkodás tárgyi feltételei, a személyi ruházat tisztításának lehetősége, az intézményen belüli közösségi élet, (újságok, könyvek, egyéb kommunikációs eszközök) az intézményen belüli pihenés feltételei, a szabadidő kulturált, hasznos eltöltése.

Váci Város Önkormányzat E-sélyegyenlőségi programja

Idősek Klubja	2009. év		2010. év		2011. év		2012. év	
	Budapesti főtől 61.	Arany János út 1-3.	Budapesti főtől 61.	Arany János út 1-3.	Budapesti főtől 61.	Arany János út 1-3.	Budapesti főtől 61.	Arany János út 1-3.
Engedélyezett létszám	40	20	40	20	40	20	40	20
Gondozási nap év/nap	10.040	5.020	10.040	5.020	10.040	5.020	10.080	5.040
Tényleges gondozási nap	4.419	2.906	4.237	3.116	3.982	2.254	4.424	1.693
Kihasználtság %	44	58	42	62	40	45	44	34

Klubtagok korösszetétele részlegenként és nemenként bontásban

	Arany János út 1-3.		Budapesti főtől 61.		Összesen	
	no	terfő	no	terfő	no	terfő
60 év alatt	0	0	0	1	0	1
61 év -65 év	1	0	1	4	2	4
66 év-70 év	0	0	3	0	3	0
71 év felett	5	2	18	2	23	4
összesen	6	2	22	7	28	9
összes betöltött létszám	8		29		37	
engedélyezett létszám	20		40		60	

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Az igénybevétel növekedésének, csökkenésének okai:

Jelenleg az elvárások a klub felé a tagok részéről jórészt csak annyi, hogy a reggeli, ebéd és vacsora kiszolgálásra kerüljön (mint egy jobb minőségű szociális étkeztetés). Ez társadalmi probléma, a klubot a mai rászoruló idős emberek a „szegényház” előszobájának tartják, ezért a klubokban való résztvevők száma rendkívül ingadozó.

Az ellátottak főbb jellemzői (szinte teljesen azonos az elmúlt három év adataival)

Demens	
Értelmi fogyatékos	
Kardiológiai beteg	35%
Mozgáskorlátozott	5%
Neurológiai beteg	
Pszichiátriai beteg	2%
Reumatológiai beteg	
Szénvedélybeteg	5%

Apolást-gondozást nyújtó intézmény

Idősek Otthonába napi 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg – gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el.

Az Idősek Otthona részlegei tartós elhelyezés keretén belül, az intézmény működési területén biztosítják a beutaltak szociális otthoni ellátását, amely során fizikai-, egészségügyi és mentális szolgáltatást nyújtanak. Az intézet az ellátást igénybevevő részére Szt. 67. § (1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja: (napi háromszori főétkezés, orvosi ellátás, egészségügyi alapellátás, 24 órás szakápolói és gondozói szolgálat, hitélet gyakorlásának feltételei, gyógytorna lehetősége, fodrász, pedikűr igénybevétele), továbbá szervezi az ellátottak személyre szabott, az aktivitást elősegítő fizikai tevékenységet (séta, sport, levegőzés), szabadidős programokat, a meglévő képességek fejlesztését, illetve szinten tartását.

Intézményi ellátásban részesülők száma, férőhely kihasználtság (éves átlag)

	2009. év			2010. év			2011. év			2012. év		
	Burgóda	Arany János	Rádi uti	Burgóda	Arany János	Rádi uti	Burgóda	Arany János	Rádi uti	Burgóda	Arany János	Rádi uti
Engedélyezett létszám fő	60	20	38	60	20	38	60	20	38	60	20	38
Gondozási nap év/nap	21.900	7.300	13.870	21.900	7.300	13.870	21.900	7.300	13.870	21.960	7.320	13.908
Tényleges gondozási nap	21.787	7.266	13.831	21.687	7.293	13.826	21.517	7.281	13.819	20.746	7.053	13.016
Kihasználtság %	99,4	99,5	99,7	99	99,9	99,6	98,3	99,7	99,6	94,5	96,4	93,6

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Ellátottakra vonatkozó adatok (éves átlag)

	Átlag létszám hó/fő			
	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
várakozók	20	2	11	5
beutaltak	5	4	5	5
megszüntek	3	5	7	5
elhelyezettek	3	3	4	5

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Ellátottak korösszetétele részlegként és nemeként bontásban (2012.12.31.)

	Burgundia u.		Radi u.		Arany Jui		Összesen	
	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi
60 év alatt	1	1	0	0	0	1	1	2
61 év -65 év	2	2	2	0	0	1	4	3
66 év-70 év	5	4	2	0	0	1	7	5
71 év felett	30	10	31	0	14	3	75	13
összesen	38	17	35	0	14	6	87	23
betöltött létszám	55		35		20		110	
engedélyezett létszám	60		38		20		118	

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Osztály

Ellátottak főbb jellemzői (cú. állapot- demens- mozgáskorlátozott, egyéb)

Ellátottak állapot szerinti megoszlás	Előfordulása % -ban
Neurológiai betegségek	63 %
Kardiológiai betegségek	20 %
Gastroenterológiai betegségek	20 %
Kardiológiai betegségek	63 %
Hypertonia	63 %
Diabétes	20 %
Stroke, haemparesis	22 %
Psychiátriai betegségek	25 %
Dementia	25 %

Az ellátottak egészségi állapota a mobilitásuk szerinti felosztásban a következő százalékos arányban oszlik meg:

Függő	57 %
Fekvő, de kiülhető	33 %
21 óráig fekvő	10 %

Az ellátottak önellátási képessége szerinti megoszlás:

Önellátó	30 %
Részlegesen önellátó	30 %
Állás kiszolgáltatást igénylő	40 %

Az ellátottak vizsgálata akadályozottságuk oka szerint:

Mozgáskorlátozott	56 %
Halmazottan fogyatékos	10 %
Hallássérült	2 %
Nincs fogyatékosága	30 %
Látássérült	2 %

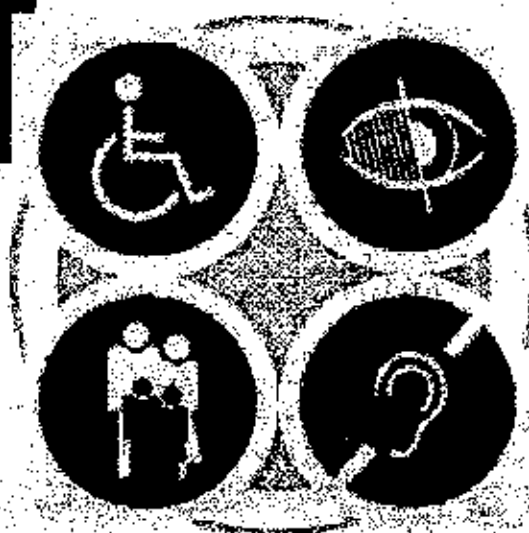
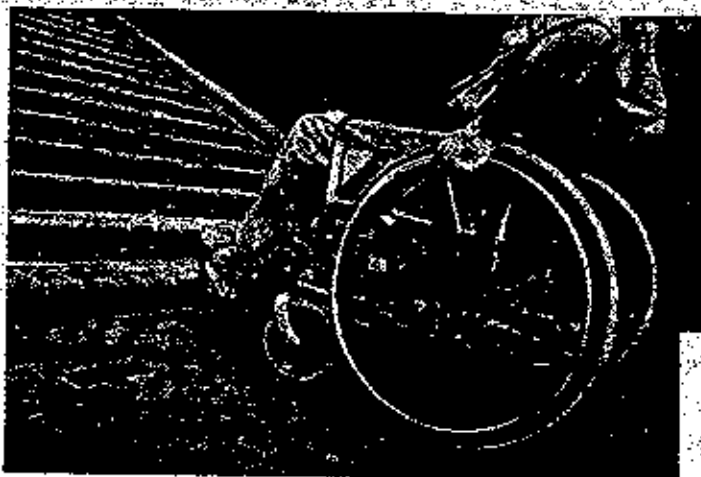
b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a kerület minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások megszervezése. Képzések (pl.informatikai) igény szerinti bővítése
A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A társadalomba való be-, illetve visszailleszkedés érdekében segítségre szorulnak a társadalom mindazon tagjai, akik bármilyen oknál fogva (betegség, fogyatékoság, munkaképesség megváltozása, munkanélküliség, családi körülmények vagy a család hiánya, szenvedélybetegségek stb.) társadalmi beilleszkedési zavarokkal küzdenek. A mai felfogás szerint a szociális gondoskodás feladatkörébe tartoznak a szociális rehabilitáció eszközei és intézményei. A szociális gondoskodás egy átfogó tevékenység, amely általában egy-egy adott korcsoport (gyermekek, időskorúak) vagy népréteg (pl. hajléktalanok) életmódjának javítását célozza. A gondozás a gondoskodás gyakorlati megvalósítása az eszközök és módszerek szintjén. Célja a gondozásra szoruló emberek szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, melynek mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló ember testi, lelki és szociális állapota határozza meg.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem bírta meg, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely

számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Bölcsődék és Fogyatékosok Intézményeinek keretei között működik fogyatékosok nappali ellátását nyújtó szociális intézményként a Fejlesztő Napközi Otthon és a Fogyatékosok Napközi Otthona.

A Fejlesztő Napközi Otthonban 5-23 éves korú súlyosan és halmozottan sérült gyermekek ellátása biztosított. A Pest Megyei Önkormányzat 1. számú Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság kijelölése alapján a fejlesztő felkészítésben résztvevő (tankötelezett) gyermekek a csoportos foglalkozáson kívül heti meghatározott óraszámban egyéni fejlesztésben is részesülnek órarend szerint, amely egyéni fejlesztési tervben és naplóban rögzített. Szintén órarend szerint történik a BEMER és a Snoezelen terápia is. A fejlesztés a szociális ellátáson, gondozáson és ápoláson keresztül valósul meg.

A Fogyatékosok Napközi Otthonában 18 év feletti, családban élő, foglalkoztatható, önellátásra képes, önálló helyváltoztatásra legalább segédeszközzel képes értelmi fogyatékos illetve halmozottan sérült felnőttek gondozása, szinten tartása, fejlesztése történik csoportos foglalkoztatási formában.

Ellátottak főbb jellemzői

Az ellátottakkal kapcsolatban általánosságban elmondható, hogy állapotuk leginkább stagnált az elmúlt időszakban, illetve az állapotromlás lassítása jelenti a sikereinknek egy részét.

A Fejlesztő Iskola 2010. szeptembertől vette át a Fejlesztő Napközi Otthontól a tanköteles, fejlesztést igénylő 13 év alatti ápolást nem vagy kis mértékben igénylő gyermekeket. A Fejlesztőben a koruk vagy romló egészségi állapotuk (epilepsziás rohamok gyakorisága, autizmus) miatt ápolásra, gondozásra és fejlesztésre együttesen igényt tartó gyermekek gondozása folyik. Egy gyermek állapota jelentősen romlott, minden érzékszerve sérült, táplálása szondán keresztül valósult meg. Egy gyermek pedig tartós gyógyintézeti ápolása miatt nem tudta igénybe venni a fejlesztést, gondozást.

A Fejlesztő Napközi Otthonban ápolási díjon otthon lévő szülő is igényli az ellátást. A nappali ellátás biztosításával a családtagok teljes kimerülését és további problémák keletkezését előzzük meg. Szükségük lenne a szülőknek a munkavállalás lehetőségére, vagy legalább napi 4 órás egyéb elfoglaltságra, melyben kibontakozhatna személyiségük, javulna mentális és érzelmi állapotuk, hiszen súlyosan sérült gyermekük körüli teendők beszűkítik a szociális kapcsolataikat. Az ápolási díj és egyéb szociális ellátás a megélhetésüket alacsony szinten tartja.

A Fogyatékosok Napközi Otthonában ellátottak állapotának súlyosbodása és a szülők/gondviselők korának előrehaladása a fogyatékossgal élő személy családban történő gondozásának elháríthatatlanságának problémáival szembesülünk.

Az enyhébb fokú fogyatékossgal élő munkaképes, egyedülálló felnőtt gondozottjaink közül vannak, akik albérletben laknak, nem rendelkeznek lakóingatlanal, részükre létfeltétel a munkahely megtartása és az intézményi nappali ellátás. Segítséggel tudják az életszínvonalukat megtartani.

Ezen okoknál fogva bentlakásos lakóotthonra lenne igény, ahol megfelelő ellátást kapnának a fogyatékossgal élők.

a) fogyatékossgal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékossgal élő munkavállaló, aki a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki rehabilitációs ellátásban részesül, aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

(Flt. 57/B §.)

b) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl. felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű feltérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékossg jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősek), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú terveinek elkészítése. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A. Mozgáskorlátozottak Közép-magyarországi Regionális Egyesület váci szervezete az alapításuk óta egyik fő tevékenysége az érdekvédelem, érdekképviselet. Fennállásuk 30. évfordulóját 2009-ben ünnepelte.

Az egyesület fenntartásában működik az önálló életkezdést elősegítő 14 férőhelyes **Diadály Lakóotthon**, több lakója szociális étkezésben részesül.

Az Egyesület az épületben foglalkozási és pénzkereseti lehetőséget biztosít, kulturális lehetőségeket nyújt és segíti a kimozdulás lehetőségét.

A fogyatékos személyek életvitelét 2012. január 01-től ismételten működő Támogató Szolgálat segíti. A szolgálat rendszeresen szállít időseket szociális otthonokba, idősek napközi otthonába, valamint gyerekeket oktatási, nevelési intézményekbe.

Személyes szociális gondoskodási ellátások közül nappali ellátás (klub, fejlesztő napközi otthon stb.) keretében 2011-ben 6 727 fő részére biztosítottak ellátást. A nappali ellátás a saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek napközben nyújt fejlesztést, étkeztést, segít az önálló életvitelben és a társadalmi szerepek gyakorlásában.

7.2 Fogyatékossgal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

- **Fogyatékosági támogatás:** A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- **Rokkantsági járadék:** A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.
- **Közlekedési kedvezmény:** A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- **Parkolási igazolvány:**
- **Parkolási igazolványra az a személy jogosult,**
 - aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 - aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 - akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet:

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékoztatói lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Kommunikáció:

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékoztató és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés:

A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

Egészségügy

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Kultúra, sport

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felcso miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettége

Oktatási intézmények I.						
önkormányzati ingatlan		akadálymentes				
megnevezés	cím	parkolás	bejutás	ép. elül	információs	mosdó
Deákvári Óvoda						
Diófa Utcai Óvoda	Diófa u. 1.	+	+	-	-	-
Újhegyi Úti Óvoda	Újhegyi út 46.	-	+	+	-	-
Sirály Utcai Óvoda	Sirály u. 7.	-	-	-	-	-
Deákvári Főúti Óvoda	Deákvári főút 34.	-	-	-	-	-
Kisvác - Középvárosi Óvoda						
Eötvös Utcai Óvoda	Eötvös u. 3.	-	-	+	-	-
Hársfa Utcai Óvoda	Hársfa u. 4.	-	-	+	-	-
Csányi Körúti Óvoda	Csányi körút 13.	-	+	+	-	-
Nyár Utcai Óvoda	Nyár u. 1.	-	-	-	-	-
Alsóvárosi Óvoda						
Vám Utcai Óvoda	Vám u. 3.	-	-	-	-	-
Kertész Utcai Óvoda	Kertész u. 9.	-	-	-	-	-
Kölcsey Utcai Óvoda	Kölcsey F. u. 4.	-	-	-	-	-
Általános iskolák						
Árpád Fejedelem Ált. Isk.	Árpád köz 1.	-	+	+	+	+
Radnóti Miklós Ált. Isk.	Radnóti M. u. 7.	-	részben	-	-	-
Petőfi Sándor Ált. Isk.	Deákvári főút 5.	+	részben	részben	-	-
Juhász Gyula Ált. Isk.	Báthori u. 17.	-	Δ ép.	fsz.	-	-
Földváry Károly Ált. Isk.	Nagymező u. 14.	-	-	-	-	részben
Bartók Béla Zeneiskola AMI	Konstantin tér 8.	+	+	fsz. részben	+	+

Forrás: Váci Városfejlesztő Kft.

A fenti táblázat az alapfokú oktatási intézmények akadálymentesítését mutatja be. Jól látható, hogy mind az óvodák, mind az iskolák tekintetében többnyire megoldatlan már az intézménybe történő bejutás és parkolás is. A 11 óvodából csak 1 esetben van mozgássérültek részére parkoló, és 3 intézményben biztosított az akadálymentes bejutás. Az épületen belüli akadálymentes közlekedéssel ugyanez a helyzet, mindössze 4 óvodában megoldott. Az 5 általános iskola közül 1 esetben van parkoló, ellenben 4 iskolánál az akadálymentes bejutás részben vagy egészben biztosított.

Oktatási intézmények II.						
önkormányzati ingatlan		akadálymentes				
megnevezés	cím	parkolás	bejutás	ép. belül	információs	mosdó
Középfiskolák						
Boronkay György Műszaki Középfiskola, Gimnázium és Kollégium	Németh J. u. 4.6.	-	+	+	-	+
Boronkay György Műszaki Középfiskola, Gimnázium és Kollégium - Tanüzem	Kossuth tér 1.	-	+	fsz	-	-
I. Géza Király Közgazdasági Szakközépfiskola	Géza király tér 8.	-	+	+	-	+
Madách Imre Gimnázium	Brusznay Á. u. 4.	-	+	részben	részben	+
Bernáth Kálmán Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskola	Brusznay Á. u. 6.	+	+	+	-	-
Egyéb						
Bartók Béla Zeneiskola	Konstantin tér 8.	+	+	fsz	-	+
Pikéth Tibor Zene-művészeti Szakközépfiskola	Kossuth tér 3.	+	+	részben, zeneiskola-val közösen	-	részben, zeneiskolával közösen
Boronkay György Műszaki Középfiskola, Gimnázium és Kollégium - Kollégium	Brusznay Á. u.	-	-	-	-	-

Forrás: Váci Városfejlesztő Kft.

A középfiskolák esetében a 8 intézmény közül mindössze 2 iskolánál van parkoló, ezzel szemben 6 esetben biztosított az akadálymentes bejutás. Épületen belül 3 esetben megoldott a közlekedés minden szinten, 1 esetben csak a földszinten biztosított. Mosdók tekintetében a helyzet kedvezőbb, mint az alapfokú oktatási intézmények esetében.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A szociális intézmények közül a bölcsődék és a fogyatékosok ellátásáról gondoskodók egyikénél sincs mozgássérültek részére parkoló. Az épületbe történő bejutás tekintetében a helyzet kedvezőbb, az Arany János utcai Idősek Otthona és Klubja kivételével megoldott.

Épületen belüli közlekedés és mosdók esetében szinte teljes körűen biztosított az akadálymentesség.

Szociális intézmények						
önkormányzati ingatlan		akadálymentes				
megnevezés	cím	parkolá s	bejutá s	ép. belső	inform ációs	mosdó
Bölcsődék és Fogyatékosok Intézménye						
Bölcsődék és Fogyatékosok Intézménye Igazgatás	Kölcsey F. u. 4.	+	+	-	-	+
Kölcsey Utcai Bölcsőde	Kölcsey F. u. 4.	+	+	-	-	+
Szegfű Utcai Bölcsőde	Szegfű u. 1.	+	+			+
Bölcsőde és Speciális Csoport	Baba u. 1.	+	+	-	-	-
Fejlesztő Napközi Otthon	Kölcsey F. u. 4.	+	+	-	-	+
Fogyatékosok Napközi Otthona	Tabán u. 28.	-	+	+	-	+
Szociális Szolgáltatások Háza						
Szociális Szolgáltatások Háza Igazgatás	Deákvári fasor 2.	-	-	-	-	+
Hajléktalanok átmeneti szállása és Nappali Melegedő	Rákóczi tér 20.	-	+	+	-	+
Idősek Otthona és Klubja						
Idősek Otthona és Klubja Igazgatás	Burgundia u. 9-11.	-	-	-	-	-
Idősek Otthona és Klubja	Burgundia u. 9-11.	-	+	+	-	-
Rádi úti Idősek Otthona	Rádi út 48/a.	-	+	+	-	+
Arany János utcai Idősek Otthona és Klubja	Arany J. u. 1-3.	-	+	+	-	-

Forrás: Váci Városfejlesztő Kft.

A beérkezett észrevétel szerint a szakorvosi rendelőnél és a kórháznál kialakított parkolóhelyek száma nem elegendő. További probléma, hogy az egészségügyi intézményekben a berendezés (pl. vizsgáló asztal, fogorvosi szék) nem felel meg a súlyosan mozgáskorlátozott emberek ellátására. Talán a legjobb helyzetben az orvosi rendelők vannak: a parkolás teljes körűen megoldott, az épületbe való bejutás, az épületen belüli közlekedés és a mosdók tekintetében is közel 100 %-os az akadálymentesítés.

Egészségügyi intézmények						
önkormányzati ingatlan		akadálymentes				
megnevezés	cím	parkolás	bejutás	ép. belül	információs	mosdó
Kórház	Argentín D. tér 1.	+	+	+	+	+
Orvosi rendelő	Kakukk u. 2.	+	+	részben	hiányos	+
Orvosi rendelő	Flórián u. 26.	+	részben	részben	hiányos	+
Orvosi rendelő	Vám u. 5.	+	+	+	hiányos	+
Orvosi rendelő	Földvály tér 15.	+	+	+	hiányos	+
Orvosi rendelő	Deákvári főtér 29.	+	+	+	hiányos	+
Orvosi rendelő	Deákvári főút 7.	+	+	+	hiányos	+
Orvosi rendelő	Zrínyi u. 9.	+	+	+	hiányos	+
Orvosi rendelő	Hóman Bálint út 3.	+	+	részben	hiányos	-
Orvosi rendelő	Csányi körút 47.	+	részben	részben	hiányos	-

Forrás: Gazdasági Hivatal 2011

A többi önkormányzati intézmény esetében igen vegyes a kép: a sportcélú intézmények kifejezetten elmaradott helyzetben vannak, kivéve a sportsarnokot.

A Madách Imre Művelődési Központ teljes akadálymentesítésére lenne szükség, a mozgásukban korlátozott és idős emberek számára a már megtervezett lift beépítése elengedhetetlen feladat.

Sportpályák és sportcélú létesítmények						
önkormányzati ingatlan		akadálymentes				
megnevezés	cím	parkolás	bejutás	ép. belül	információs	mosdó
Vác Városi Strand és Uszoda	Ady Endre stny. 16.	+	+	-	-	-
Vác Város Sportsarnoka	Bán Márton u. 3.	+	+	+	-	-
Vác Városi Stadion	Stadion út 2.	+	+	-	-	-

e) pozitív diszkrimináció: nem releváns

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: könyvtárban a hozzáférés megkönnyítése. Fogyatékos Gondozóház
Közfelhasználóknak kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet messze nem 100%-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, akadálymentesítés, kommunikációs akadálymentesítés, lakások akadálymentesítéséhez támogatás megszerzéséhez segítség (pályázat)
Fogyatékkal élők munkavállalók nehéz helyzete, kevesebb munkalehetőség	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának növelése, elhelyezkedés esélyének növelése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Vác Városában a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain, munkájukat Vác Város Önkormányzata pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Jelentős civil szervezetek Vác Városában:

Vác Városi Civil Szervezetek	
Antonio Vivaldi Kamarazenekar	Váci Fúvószenekari Egyesület
Baro Phralc Alapítvány	Göncöl Alapítvány
Bérc Egyesület	Hadigondozottak Egyesülete
Bolero Táncsport Egyesület	Honamoto Harcművészeti Sportegyesület
Boronkay Iskola Sportkör	Hortus Musicus Enckegyűites
Börzsöny Akciócsoport	Jel-Beszéd Alapítvány
Casus Alapítvány A Balesetben Sérültek Megsegít.	Jeszzenszky Alapítvány
Consort Zenei Alapítvány	Váci Jeszenszky@Balett-P.M.Művészeti-díjas Társul-
Deákynai Gyermekéért Alapítvány	Jobb Sors Alapítvány

Dunai Sárkányok Sárkányhajós és Tennésetej. Hgy. Vác	Juhász DSK
Dunakanyar Fotóklub	Karolina DSSZ
Dunakanyar Ifjúságáért Alapítvány	Katlan Szabadidő Sportegyesület
Dunakanyar Kórus Alapítvány	Korona Lovas SE
Dunakanyar Népművészeti Egyesület	Közgazdasági Diáksportkör
Dunakanyar Vác Hallássérültek Sportegyesülete	Legszebb Férfikor
Dunakanyar Látássérültek Egyesülete	Kőkapu Vác Lions Club
DunapArt Galéria Kortárs Művészeti Központ	Madách Iskolai Diáksportkör
"Egészséges Ifjúságért" Alapítvány	Madách Kör
Életút Alapítvány	Magosfa Környezeti, Nevelési És Ökoturisztikai Al.
Elszegényedettek Érdekvédelmi Egyesülete	Magyar Nyelv Barátainak Egyesülete
Éremgyűjtő Egyesület Váci Csoportja	Magyar Orvosi Kamara Váci Szervezete
Esze Tamás Honvéd Nyugdíjas Egyesület	Fitt-Fut Alapítvány
Familia Gladiatoria Egyesület	Foci Suli Alapítvány
Fiesta Kortárs Alapítvány	Fónay Amatőr Színjátszó Egyesület

Vác Város szociális ellátását segítő szervezetek:

Mozgáskorlátozottak Közép-magyarországi Regionális Egyesület váci szervezete

Alapításuk óta egyik fő tevékenységük az érdekvédelem, érdekképviselet. Fennállásuk 30. évfordulóját 2009-ben ünnepelte.

Az egyesület fenntartásában működik az önálló életkezdést elősegítő 14 férőhelyes Diadalív Lakóotthon, több lakója szociális étkezésben részesül.

Az Egyesület az épületben foglalkozási és pénzkereseti lehetőséget biztosít, kulturális lehetőségeket nyújt és segíti a kimozdulás lehetőségét.

A fogyatékos személyek életvitelét 2012. január 01-től ismételten működő Támogató Szolgálat segíti. A szolgálat rendszeresen szállít időseket szociális otthonokba, idősek napközi otthonába, valamint gyerekeket oktatási, nevelési intézményekbe.

2008. február 01. óta működik a Rákóczi u. telephelyükön a Pest-megyei Esélyek Háza.

Tevékenységének fő irányai:

- Civil szervezetekkel való együttműködés
- Szemléletformáló programok felkarolása
- Társadalomban meglévő előítéletek csökkentése, tudatformálás
- Érdekvédelem, érdekvédelem
- Egyéni segítségnyújtás

Javaslatok: tömegközlekedési eszközök, közszolgáltatást nyújtó, illetve közfeladatokat ellátó közintézmények akadálymentesítésének folytatása, valamint a jelzőrendszeres hálózat kiépítése, működtetése.

„Együtt az ép gyermekekkel” Alapítvány (Baba u. 2.)

Az alapítvány célja: a régióban élő eltérő fejlődésű gyermekek minél korábbi kiszűrése, a gyermekek komplex gyógypedagógiai fejlesztése által az esetleges másodlagos sérülése kiküszöbölése.

Az alapítvány segíti a Bölcsőde és Speciális csoportban folyó gyógypedagógiai ellátást. Foglalkoznak még a tárgyi feltételek biztosításával (fejlesztő eszközök kölcsönzése)

„Életút Alapítvány” Zichy H. u. 22.

Két jelentős projektet valósítottak meg a vizsgált időszakban:

1.) JTÁMOP 5.2.5. „VITA” Váci Ifjúsági Információs és Tanácsadó Szolgálat életre hívása közösség és értékteremtő szolgáltatások nyújtásával.

Megvalósult projektelemek:

- Ifjúsági Iroda működtetése
- Egyéni tanácsadás (pályazorientációs, munkavállalási, elhelyezkedési, jogi, életvezetési és pszichológiai)
- Csoportos foglalkozások-tréningek

A program futamideje alatt 1734 fő vett részt 9700 alkalmat érintően. A megvalósítás Vác városában és a vonzáskörzeti településeken folyt.

2.) JTÁMOP 5.3.1. „HÁLÓ” komplex program a foglalkoztatási esélynövelésre

Projekt célja: a munkaerőpiacról huzamosabb ideje kirekesztődött, halmozottan hátrányos helyzetű emberek visszajuttatása a munka világába.

„Sorstárs 94” Alapítvány Tabán utca 28.

Az Alapítvány nagy gondot fordít a fiatalok testi-lelki fejlődésére, működése a Fogyatékosok Napközi Otthonához kötődik. Biztosítja a kézműves foglalkozásokhoz szükséges alapanyagokat, (a gondozottak szövészekén szőnyeget szőnek) továbbá kulturális programokhoz nyújtanak segítséget, eszközöket vásárolnak.

Javaslatuk az Otthonban ellátottak részére egy bentlakásos intézmény létrehozása, - fogyatékosok gondozóháza - ezzel segítve azokat a szülőket, akik a későbbiekben már nem tudnak gondoskodni hozzátartozóiktól.

Magyar Vöröskereszt váci Körzeti Szervezete (Zrínyi u. 9.)

A Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezete 2008-2011 között látott el utcai gondozószolgálati feladatokat, 2012. január 01-től az utcai gondozószolgálat megszűnt. Egyre több olyan kliens jelentkezik náluk, aki gyakorlatilag nem hajléktalan, de hasonló problémákkal küzd (fűtés, étkezés): Lehetőségeik szerint ruhát, tartós élelmiszert tudnak biztosítani. Együttműködésük szorosan az összes szociális szervezettel.

Váci Egyházmegyei Karitás Szent Anna csoportja

Több alkalommal olyan akciókat is szerveztek ahol sok száz kiló kenyeret, tésztát, lisztet, konzervet, sok ezer melegételt osztottak ki Vácott az arra rászorult családok részére, továbbá gyógyszer, bútor, háztartási gép felajánlást juttattak célba, tonnaszám érkezett tüzelő és a ruha a legszegényebbekhez. A Karitás ingyenes jogsegélyszolgálatot is biztosít Önkéntesei jelen vannak a városi és egyházi alkalmakon egyaránt, „Fut a Vácon”, Hétkápolnai búcsún, lecsófesztiválon, augusztus 20-i ünnepségen, Világi Vigalmon, szegények világnapján, Szent Erzsébet napon.

Szociális Közalapítvány

Segíti az arra rászoruló, elsősorban a nehéz körülmények között élő családokat, egyedül élőket, valamint a szociálisan rászoruló gyermekek beiskolázását.

Nagycsaládosok Váci Egyesülete (Ady E. sétány. 2/b.)

Figyelemmel kíséri a városban élő egyesülethez tartozó nagycsaládosok helyzetét, képviseli érdekeiket. Információt nyújtanak a különböző igénybe vehető szolgáltatásokról, pályázati lehetőségekről. Nagycsaládosok Országos Egyesületének régiós titkárságán keresztül adományokat osztanak.

Dunakanyari Látássérültek Egyesülete /DULATE/

2008-ban ünnepelte fennállásának 30 éves évfordulóját. Az egyesület a vakok és gyengén látók sokoldalú segítségét, érdekeik érvényesítését, védelmét, rehabilitációjuk segítését végzi. Kapcsolatot tartanak fenn és működnek együtt az állami – önkormányzati, egyházi-társadalmi, fogyatékos-ügyi, a szociális, az egészségügyi, az oktatási-nevelési és művelődési szervezetekkel.

Társadalmi befogadás elősegítésére érzékenyítő programokat tartottak az iskolákban a fehérbottal való közlekedés kipróbálásával, sötétzobával, vakvezető-kutyával, illetve a Braille-írás ismertetésével.

A jelenlegi irodahelyiség szűkössége miatt szeretnének egy nagyobb helyiséget igényelni.

Területi Összefogással a Megelőzésért Alapítvány

Az Alapítvány 1995-ben alakult, célja Vác Város és vonzáskörzetében az iskoláskorú diákok körében az egészség megőrzése, szenvedélybetegségek megelőzése (alkohol, dohányzás, drog), ismeretterjesztés szervezése iskolai és azon kívüli keretek között. Addiktológiai programok bevezetése egyes oktatási intézményekben;

2009. január 1-jétől végzi a **közösségi pszichiátriai ellátást**, melynek célja az ellátottak pszichiátriai betegségéből adódó károsodás, pszicho-szociális fogyatékoság okozta hátrányok leküzdése annak érdekében, hogy az ellátottak integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve, ha betegségükből adódóan már kirekesztődtek a társadalomból, reintegrálódjanak a közösségbe.

2010. április 1-jétől végzi a **szenvedélybetegek közösségi addiktológiai ellátását**, melynek célja a gondozott szenvedélybetegek életminőségét javítsa, közösségi visszaailleszkedését elősegítse. Ennek érdekében a gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció, tanácsadás minden formáját nagyrészt a szenvedélybeteg otthonában illetve lakókörnyezetében biztosítja. Segítséget nyújt a szenvedélybetegek számára egészségi és pszichés állapotuk javításában; meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében; a mindennapi életükben adódó konfliktusok és egyéb problémák minél hatékonyabb kezelésében; szociális és mentális gondozásukban, és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásukban.

2010. április 1-jétől végzi a **szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátásának**, melynek célja a meglévő erőforrások felhasználásával a droghasználat okozta ártalmak (fertőzések, túladagolás stb.) csökkentése, információk nyújtása, a motiváció felkeltése, illetve fenntartása, az életvitelbeli változás elindítása és segítése, kezelésbe irányítás, és a későbbi rehabilitáció megkönnyítése. Továbbá fontos, hogy a szenvedélybetegek és az addiktológiai problémával küzdő emberek az egészségügyi és szociális szolgáltatásokat megismerjék, és azokat igénybe vegyék.

Jótevők Háza Alapítvány

Az Alapítvány 2009-ben alakult a Szociális Szolgáltatások Háza munkatársaiból. Az Alapítvány elsődleges feladata a szociálisan és pszichésen hátrányos helyzetű emberek és családok támogatása.

Továbbá mentálhigiénés tevékenységeket (pl. családi konzultáció, életvezetési tanácsadás, csoportfoglalkozások, tréningek tartása, fejlesztő foglalkozások) nyújt, támogatókat és adományokat gyűjt és pályázatok ír.

Önkéntesek részvétele az intézményi ellátásban

- A Szociális Szolgáltatások Háza feladatellátását a vizsgált időszakban évente 5-6 önkéntes segítette. Segítségükre főként az ellátottak kísérésekor, szabadidős programokon, valamint a téli krízisidőszakban volt szükség. Ezen kívül 2 önkéntes pszichológus tartott családterápiát, illetve családállítást az ügyfelek számára, valamint 1 önkéntes angol és matematika korrepetálást vállalt heti 3 alkalommal a diákoknak.

- A Bölcsődék és Fogyatékosok Intézményének dolgozói és a szülők is adományoznak, részben biztosítják a dekorációt, kézműves alapanyagokat. Két nyugdíjba vonult munkatárs rendszeresen nyújt segítséget a Fogyatékosok Nappközi Otthonában.

Önkormányzat Szociális Kerekasztalt működtet. A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

Nemzetiségi Önkormányzat feladat alapú és normatív támogatással rendelkezik, kulturális programokat szervez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a város szociális és gyermekvédelmi, közoktatási intézmény vezetői, szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. A tervezet az Önkormányzat honlapján, www.vac.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Magas a munkanélküliség	Közfoglalkoztatás, munkaerő-piaci képzések
	Alacsony iskolázottság	Egyszerű célirányos tanfolyamok, továbbképzések
	Egészségügyi problémák	Felvilágosítás, szűrés
	Hátrányos helyzet átörökítése	Fejlesztési programok, tanácsadás
Gyermekek	Hátrányos helyzetűek magas száma	Felzárkóztatás oktatás terén, szabadidős programok
	Korai iskolaelhagyás	Tanulni vágyóknak ösztöndíj program
	Rendezetlen családi háttér, veszélyeztetett gyermekek száma nő	Szakemberek segítsége, tanácsadás
Nők	Munkanélküliség aránya a nők között magasabb	Családbarát munkahelyek, rugalmas munkaidő
	Korai terhesség, iskolából kimaradás	Felvilágosító előadások tartása
	Házasságon/családon belüli erőszak	Probléma beazonosítása, segítségnyújtás, pszichológus, rendőr szakértő
Idősek	Magas az egyedül élők aránya	Szociális szolgáltatás bővítése
	Gyakran válnak áldozattá	Tájékoztatás, megelőzés
	Morbilitási statisztika romlása	Szűrővizsgálatok biztosítása, prevenció
Fogyatékkal élők	Közintézmények akadálymentesítése nem teljes körű	Teljes akadálymentesítés minden intézményben
	Fogyatékkal élők hátrányos helyzete a munkaerő-piacon	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának növelése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kicimelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> • Komplex munkaerő piaci programok, segítségnyújtás az elhelyezkedésben • A Munkaügyi Hivatal által nyújtott szolgáltatásokról információ eljuttatása a célcsoport felé 	<ul style="list-style-type: none"> • Váci Munkaügyi Hivatal • Szociális és Egészségügyi Csoport • Családsegítő Szolgálat
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> • Hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának csökkentése, felzárkóztatás • A hátrányos helyzetű tanulni/továbbtanulni vágyó fiatalok támogatása • Problémás családok felderítése 	<ul style="list-style-type: none"> • Intézményfelügyeleti és Humán Osztály • Baptista Szeretet Szolgálat • Gyermejjóléti szolgálat
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> • Egészségügyi szűrések népszerűsítése • Idősek védelmét szolgáló intézkedések növelése, • A fiatalok és az idősebb nemzedék közötti kapcsolat ápolása 	<ul style="list-style-type: none"> • Kórház, Egészségügyi és Szociális csoport • Rendőrség • Önkéntesek, Civil Szervezetek
Nők	<ul style="list-style-type: none"> • Nőkre szabott foglalkoztatási program • Korai terhesség minimalizálása • Családon belüli erőszak csökkentése 	<ul style="list-style-type: none"> • Váci Munkaügyi Hivatal • Gyermejjóléti és Családsegítő szolgálat • Civil Szervezetek • Rendőrség
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> • Az önkormányzati fenntartású intézmények teljes körű felmérése • A fogyatékkal élők számának növelése a munkaerő-piacon 	<ul style="list-style-type: none"> • Intézmények • Fogyatékos Gondozóház • Civil Szervezetek

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő bánásmódban, ellátásban részesülnek

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők kiutat találjanak

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi-lelki fejlődését segítő szolgáltatások biztosítását

Folyamatosan odafigyelünk az idős embertársainkra

Elegendhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód biztosítását

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élő embertársaink egyenlő esély biztosítására, fogyatékosok ellátását biztosító intézmények fenntartására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóság
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Munkába állás segítése	A tartós munkanélküliek száma megnőtt (48,7%) három év alatt 10%-os növekedést mutat.	Tartós munkanélküliek csökkenése		Komplex munkacsoportosított programok decentralizált keretben, segítségnyújtás az önéletrajz elkészítéséhez, állásinterjúra való felkészítés	Munkaügyi központ, Szociális és Egészségügyi Csoport, Családsegítő Szolgálat	2018.06.20.	Csökken a 180 napnál régebben regisztráltak száma	Pályázatok, Munkaügyi Kp., állami költségvetés	Folyamatos kapcsolattartás, segítségnyújtás a munkanélküliekkel
2	Személyes szociális gondoskodásban részesülők számának növekedése	Személyes szociális gondoskodásban részesülők számának növekedése a tartós munkanélküliség következményeként	Tartós munkanélküliek munkacsoportosított helyzeteinek javítása		Kapcsolattartás a Váci Munkaügyi Hivattal. A Munkaügyi Hivatal által nyújtott szolgáltatásokról információ eljuttatása a célcsoport felé	Családsegítő Szolgálat, Önkéntesek bevonása (középszociális munka program), Munkaügyi Hivatal	2013-2018	Tartós munkanélküliek részvétel a programban		Szolgáltatások folyamatos biztosítása

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Közösen egész évben	Magas a 2H és 3H-s gyermekek száma	Felzárkóztatás 2H és 3H gyermekek számának csökkenése		Hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának csökkentése, felzárkóztatás oktatás terén, szabadidős programok biztosítása a nyári szünetekben is	Önkormányzat, Intézmény-üzemeltető és Humán Osztály, Baptista Szeretet Szolgálat, Gyermekjóléti szolgálat	2013-2018	Szociális nyári tábor, Nyári napközi, Mosolyhét Részvevők száma	Pályázat, Saját forrás (éves költségvetés)	Források folyamatos biztosítása
2	Tanulni érdemes Fejlesztési programok	Alacsony iskolai végzettség	Kingrási lehetőség biztosítása, lemorzsolódás csökkenése	Gyermekvédelmi beszámoló	A hátrányos helyzetű tanulni/továbbtanulni vágyó fiatalok támogatása, ösztönzőrendszer	Önkormányzat, Intézmény-üzemeltető és Humán Osztály	2013-2018	Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj, Tanulmányi Támogatás	Éves költségvetés	Forrás folyamatos biztosítása
3	Veszélyeztetett gyerekek száma megnőtt a rendezetlen családi hátránnyal körülmények 5 év alatt a duplájára	Rossz/rendezetlen családi környezetből induló gyermekek hátránnyal indulnak az életben	Hátrány minimalizálása, veszélyeztetett gyerekek számának csökkenése	Gyermekvédelmi beszámoló	Problémás családok felderítése	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2013-2018	Az elhanyagolt, rossz helyzetű gyermekek számának csökkenése	Folyamatos monitoring	Folyamatos monitoring

III. A nők esélyegyenlősége

1	„Nő” az esély	A gyermekes anyák munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetűnek számítanak	Több foglalkoztatott nő, Munkaerőpiaci integráció és reintegráció elősegítése		Nőkre szabott foglalkoztatási prog., családbarát munkahelyek, rugalmas munkaidő, szülői szabadság biztosítása, egyéb állpitás foglalkoztatási lehetőségek	Munkaügyi-központ	2013-2018	Munkanélküli gyermekes anyák számának csökkenése	Pályázat, képzési támogatás	Folyamatos képzések biztosítása
---	---------------	--	---	--	---	-------------------	-----------	--	-----------------------------	---------------------------------

2	A korai terhesesség következtében a védőlembé vett gyermekek száma nőtt	Korai gyermekvállalás miatt nem tudnak szakképzettségterületre szerezni	Csokkent a fiatalok képzésének száma	Felvilágosító előadások	Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat, Védőnők	2013-18	Csokkent a száma 18 év alatti anyák	Felvilágosító programok biztosítása
3	Családon belüli erőszak	Családon belüli erőszak jelentős mértékű elterjedését	Prevenációs programok, felvilágosító előadások megszervezése	Az egészségügyi programok lebontásáról mentálhigiénés, drog és alkohol prevenció előadások szervezése az érintett családok részére	Családsegítő Szolgálat, Rendőrség, Civil Szervezetek	2013-18	Családon belüli erőszak csökkentése	Programok folyamatos biztosítása

IV. Az idősek cseh-egyenlősége

1	Egészséges nyugdíjas magatartás	Az idősek egészségügyi állapota rossz, magas a megbetegedések száma	Prevenáció, egészségügyi életmód	Szolgáltatástörvényi koncepció	Egészségügyi szűrések, népszerűsítés, egészségügyi magatartás fejlesztése	Kórház, Egészségügyi és Szociális csoport, Szociális Szolgáltatások Háza, Idősek otthona, Civil szervezetek	2013-2018	Egészség-megőrzés, korai megelőzés	Szűrővizsgálatok folyamatos biztosítása
2	Segítsük egymást	Sok az egyedül élő idős ember, akik sokszor kiszolgáltatott helyzetben vannak, könnyen válhatnak áldozattá	Időskori áldozatok számának csökkentése	Idősek védelmét szolgáló intézkedések növelése, kortárssegítő büntetőeljárás projekt beindítása	Rendőrség, Egészségügyi és Szociális csoport, Nyugdíjas Klubok Humán erőforrás	2013. június 20.	Idősek ellen elkövetett bűncselekmények számának csökkentése	Polgármesteri tájékoztató	

3	Generációk közötti szolidaritás	A településen élő idős korúak és fiatalok közötti generációs különbségek sokasága	Nemzedékek közötti szakadék csökkentése	Idősügyi stratégia, jelenleg készülő túrnyelgőzési program	A fiatalok és az idősebb nemzedék közötti megértés, tapasztalatszerzés hosszú távon kapcsolatok megerősítése	Idősek Orthona, Nyugdíjak Klub, Intézmények	2013-2018	50 óra kötelező közmunka a középiskolásoknak	Idősbarát Önkormányzat pályázat	Pályamatos kapcsolattartás fiatalok-idősek között
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentes környezet	Közintézmények akadálymentesítése nem teljes körű	Teljes akadálymentesítés minden intézményben	Váci Fogyatékosügyi Tanács, Városfejlesztési Konceptió, Településfejlesztési stratégia	Az önkormányzati fenntartású intézmények teljes körű felmérése, további fejlesztési igények meghatározása	Főépítési Iroda	2018	Akadálymentes épületek megléte	Pályázat	Pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése
2	Elhelyezkedés esélyének növelése	Fogyatékkal élők munkavállalók nehéz helyzetbe kerülésének kevesebb munkalehetőség	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának növelése		A fogyatékkal élők számának növelése a munkaerőpiacon	Intézmények, Civil Szervezetek, Munkaügyi Központ	2013-2018	Mobilabbá válnak a fogyatékkal élők		
3	Elszigetelten élnek	Az elszigetelten élő fogyatékkal élőknek a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van.	Fogyatékkal élők kommunikációs színterének növelése		A könyvtárban, közintézményekben a hozzáférés megkönnyítése	Civil Szervezetek, Fogyatékos Gondozóház	2013-20138	Mobilabbá válnak a fogyatékkal élők		

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

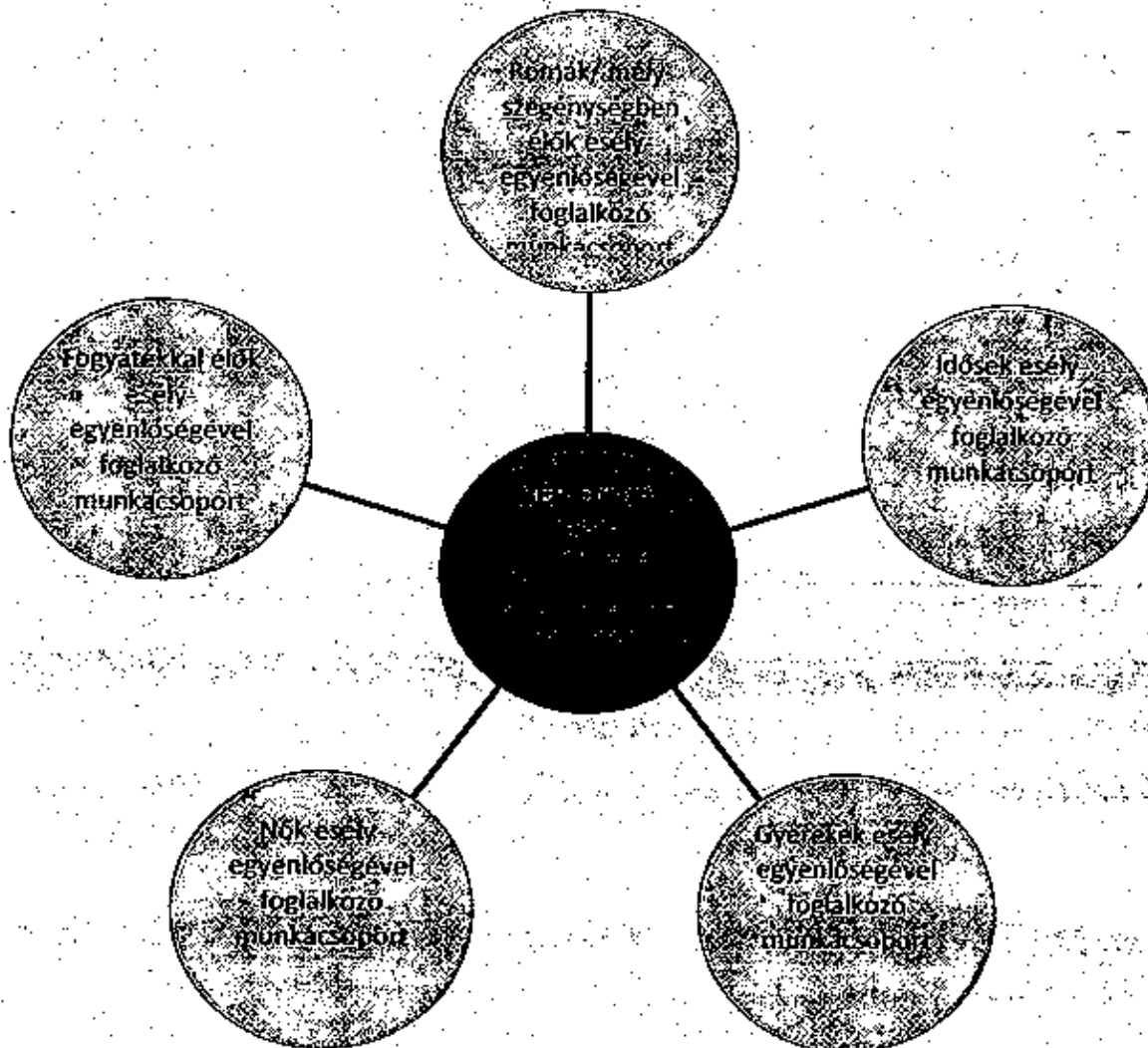
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat **Főépítészeti Iroda** felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyekre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Vác Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Vác Város Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Vác, 2013. június 20.

Deákné dr. Szarka Anita
Jegyző

Fördös Attila
Polgármester

Vác Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partneri ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2. számú melléklet

Ikt.sz.: 9/66-10/2013.

Hivatkozási szám: -

Előadó: Lévai Dávid

Telefon: 27/513-481

Tárgy: Esélyegyenlőségi Fórum

Melléklet: jelenléti ív

EMLÉKEZTETŐ

A VÁCI ESÉLYEGYENLŐSÉGI FÓRUM

2013. JÚNIUS 5-ÉN TARTOTT ALAKULÓ ÜLÉSÉRŐL

Jelen vannak: jelenléti ív szerint (mellékletben)

Helyszín: Polgármesterei Hivatal, 101. tárgyalóterem

Fördös Attila Polgármester, mint az Helyi Esélyegyenlőség elnöke, megnyitotta a Váci Esélyegyenlőségi Fórumot. Köszöntötte a megjelenteket és ismertette a napirendet:

1. Napirend – Szolgáltatás tervezet (Mohácsiné Dim Rita)

Egyebek – Esélyegyenlőség (Lévai Dávid)

A napirendeket a Tanács egyhangúlag elfogadta

Lévai Dávid: A helyi Esélyegyenlőségi programot a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/(XII.27.) 2011. Korm. Rendelet alapján kell felül vizsgálni.

Az Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll. Meg kell határozni a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mély szegénységben élők, romák, nők, idősek és fogyatékosokkal élők teljes lakossághoz viszonyított képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális és területi mutatóit.

Ennek elkészítése során felhasználhatjuk a kormányhivatalok és szakigazgatási szervek, a település, a többcélú kistérségi társulás, a megye, illetve szükség szerint a KSH rendelkezésre álló nyilvántartások adatait. Itt kívánom megjegyezni, hogy a programban jelenleg sok olyan adat van, ahol sajnos nem szerepelnek a 2012-es évi adatok. A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésében résztvevők képzését a Türr István Képző és Kutató Intézet (TKKI) végzi.

A TKKI három képzési napot biztosított. A harmadik képzési napon vagyunk túl. A harmadik képzési napon a programba feltöltött táblázatok szöveges kiértékelését, elemzését kellett elvégezni, ezért tekinthető a honlapon feltüntetett program tervezet hiányosnak.

HIFP célja: Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől, hogy vizsgálják meg és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Vác a Duna kanyar szívé

Az Egyebek napirendi pont jelentené a HEP fórumot és készítettem egy táblázatot, ahol az esélyegyenlőségi célcsoportokat soroltam fel és felkérném néhány jelenlévő munkacsoport vezetőt, hogy vállalja el a vezetését, mely hozzásegít a helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésében.

Szeretném felkérni Mikesey Györgyöt, hogy fogyatékosok célcsoportját vezesse. Az idősek célcsoportjánál Szmolár Attilát, a gyermekeknél Gyimesi Ildikót, a nőknél Komjátiné Bartos Nórát, a mélyszegények és/vagy romák célcsoportjánál Lőrinc Attilát kérném fel vezetőnek. A HEP Fórum vezetője Lévai Dávid.

Kiosztásra kerül a jegyzőkönyv, melyben aláírásukkal megerősítik a vállalt vezetői szerepet. A HEP Fórum további lépéseként kiosztásra került mindenki számára egy a HEP program előkészítéséhez szükséges táblázat, melyet a jogszabályok előírnak. Azt a célt szolgálja, hogy Önök is vállaljanak szerepet a HEP elkészítésében.

A kiosztott táblázatot, itt helyben kitöltve vagy hétfőig szeretném visszakapni. Példával szeretném szemléltetni a kitöltési útmutatóját: a célcsoportoknál, ha a gyermek létszám befogadásához viszonyítva kevés az óvoda és a bölcsőde a városban, akkor a beazonosított problémák nevezetett oszlopba be kellene írni ezt, majd javaslatot tehetnek az elérni kívánt cél oszlopba, például azt, hogy akkor új bölcsődét, vagy óvodát kellene építeni vagy a meglévőket kellene bővíteni. Végül az utolsó oszlopba kellene beírni, hogy esetleg milyen módon, milyen forrásokból tudnák megvalósítani ezt a feladatot. Ebből a példából kellene kiindulni és minden célcsoportnál külön kellene kezelni a felmerült problémákat. Az így összegyűjtött adatok felhasználásra kerülnek az Esélyegyenlőségi Program kidolgozásában, amire szükségünk lenne.

Fördös Attila: Kérdés?

Szolár Attila: A munkacsoporttal kapcsolatban bővebb információt szeretnénk, milyen elvárásokat várnak tőlünk?

Lévai Dávid: A TKKI-től megtudtuk, hogy évente legalább egyszer össze kell ülnünk, a napirendi pontokkal kerülnének ezek az ülések megrendezésre. A törvény úgy írja elő, hogy évente egyszer össze kell ülni, az Esélyegyenlőségi Program-csól iránymutatást fog adni, hogy előre megtervezetten mikor fogjuk megrendezni.

Szolár Attila: És a munkacsoport tagjai kik lennének?

Lévai Dávid: Azt a munkacsoport vezetőik jelölik ki.

Lőrincz Attila: A romák problémája körében öt alkalommal kéne megbeszelnünk a programot. Mi döntjük el, hogy kiket hívunk el erre a megbeszélésre.

Soós – Hajnis Alíz: Tanácsokat lehet tartani, amikor felülvizsgálják a meglévő anyagukat és lehet időközönként is, minden vezető a maga célcsoportjával foglalkozik, más célcsoporttal nem foglalkozik.

Lőrincz Attila: Teljesen nyitott akkor, hogy kit hívunk meg, kikkel állunk össze, így akkor még profilba is vág.

Fördös Attila: További kérdés?

Mikesey György: Az Esélyegyenlőségi programmal kapcsolatban szeretném megragadni az alkalmat, mivel április 30-án lezárult az egyeztetési határidő a Pest Megyei Kormányhivatal Oktatási Hivatala által kidolgozott „Feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervének”, amit Balogh Zoltán emberi erőforrások minisztere hagyott jóvá. Abban a megismerkedésben volt részem, hogy elfogadták a szakmai innovációm, ami az elképzelésem volt: A foglalkoztatást, a munkahelyi integrációt és rehabilitációt komplexen

kezeli a Speciális Híd Programban. A szakképzési törvényben szerepelt a központi Híd Program és kihagyták a fogyatékossgal élöket, ennek ellenére már előre haladott tárgyalásokat folytatunk a Ferences Kolostor hasznosítása kapcsán. Ott kap helyet a Speciális Híd Program, aminek a keretében működhet komplett munka diagnosztikai labor, aminek eredményeképpen munkához jutnának a romák, szegények és a fogyatékossgal élök. Szeretném felkérni a Bizottságokat és a Képviselő Testületet, hogy támogassák a speciális Híd Programot, a Megyei Fejlesztési Tervben szerepel három oldalban részletezve. Két nyilatkozatra lenne szükségem, hogy támogassák a kolostor hasznosítását és akkor megpróbálunk állami forrásokhoz jutni, így szándék nyilatkozatot kérünk a Speciális Hídprogrammal és a kolostor megnyitásával kapcsolatban.

Fördös Attila: Kérném ezt írásban is megfogalmazva Öntől.

Komjátiné Bartos Nóra: Ezt a táblázatot szeretnék email formában is, ha lehet.

Fördös Attila: Szavazást kérnék, aki az Esélyegyenlőségi Programmal egyetért.

Öt igennel és két tartózkodással javasoljuk elfogadni.

Köszönöm megisztelő figyelmüket.

Vác, 2013. június 6.

Lévai Dávid sk.
mb. főépítész

Czadró Krisztina sk.
jegyzökönyv vezető

HEP FORUM JELENLETI IVE

2013.06.05.

Szervezet	Képviselő
FAGOK	
1. Elnök	Fördös Attila ✓
2. Társelnök	Dr. Chikán Csaba <i>Bukócs</i>
3. Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság	Kriksz István
4. Egészségügyi és Szociális Bizottság	Dr. Bánhidl Péter
5. Gazdasági- Városfejlesztési és Vagyongazdálkodási Bizottság	
6. Művelődési- Oktatási és Ifjúsági- Sport Bizottság	Dr. Schmuizer Istvánné <i>Bukócs</i>
7. Mozgáskorlátozottak Közép-mo-i Regionális Egyesülete	Rozsik Csaba
8. Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége - Vác	Petke Lajos
9. Dunakanyari Látássérültek Egyesülete	Dr. Miskl Anikó
10. Értelmi Fogyatékosok Érdekképviselete	Pintér Sándorné
11. Vác Deákvar Nyugdíjas Klub	Jóhart Józsefné

S. Bukócs

9/4

v. számú melléklet

Nádas Gyuláné

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature] att@n@gmail.com

[Handwritten signature] vfi@bfi.vac.hu

[Handwritten signature] Ujjasagert@vnet.hu

12	Váci Egyházmegyei Hatóság	Kovács Zsolt
13	Kisbarnák Képviseletje	Nádas Gyuláné
MUNKASZERVEZET		
14	VET Titkár	Deákné dr. Szarka Anita
15	Műszaki Osztály - Főépítési Iroda	Lévai Dávid
16	Műszaki Osztály - Főépítési munkatárs	Szabó Andrea
17	Műszaki Osztály - Főépítési munkatárs	Soros-Hajnis Aliz
MÉGHÍVOTTAK		
18	Idősek Otthona és Klubja	Szabolcs Attila
19	Szociális Szolgáltatások Háza	Erdőné Attila Klingner Mária
20	Balesdék és Fogynékosok Intézménye	Gyimesi Ilkó
21	Vác Egyházmegyei Karitasz	Martos György
22	"Egészséges Ifjúsáért" Alapítvány	Horváth Szabolcsné

23	„Élelőt alomány”	Dr. Bóthné Wagner Aranka
24	Magyar Vöröskereszt Váci Körzet	Balázsné Juhász Andreu
25	Nagycsaládok Váci Egyesülete	Komjátiné Bartos Nóra
26	Cházár András Óvoda, Ált. Iskola, Szakiskola, Diakotthon, Gyermekotthon és Pedagógiai Szolgálat	Mikesy György
27	Igazgatási Osztály	dr. Grmela Judit
28	Műszaki Osztály - Főmérnöki Iroda	Pispár Péter
29	Intézménykezelési és Humán Osztály	Mohácsiné Dim Rita
30	Szervezési és Tájékoztatási Osztály	Bodzásné Bóka Szilvia
31	Vác: Városfejlesztő Kft.	dr. Tar György
32	Gazdasági Hivatal	Török László
33	PMK Rt. Munkaadói Központja	Dr. Sabacz Róbert
34	Posta Megyei Esélyegyenlőségi Iroda	Kissné Oláh Anita

komjatiné Bartos Nóra 0506@freemove.hu

Komjátiné Bartos Nóra

Komjátiné Bartos Nóra komjatinenora@freemove.hu